

Melanie, of de rampzalige kloosterdwang, treurspel

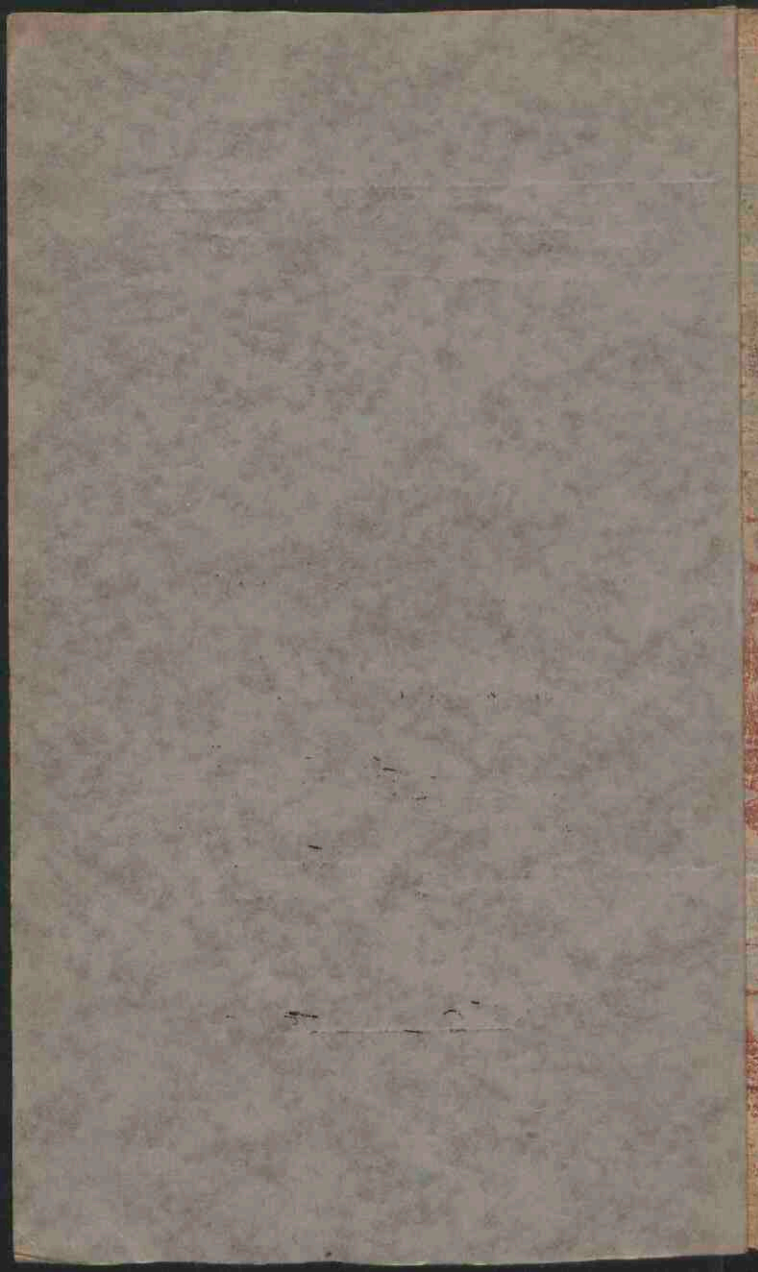
<https://hdl.handle.net/1874/369318>

BIBLIOTHEEK DER RIJKSUNIVERSITEIT
TE UTRECHT

1929

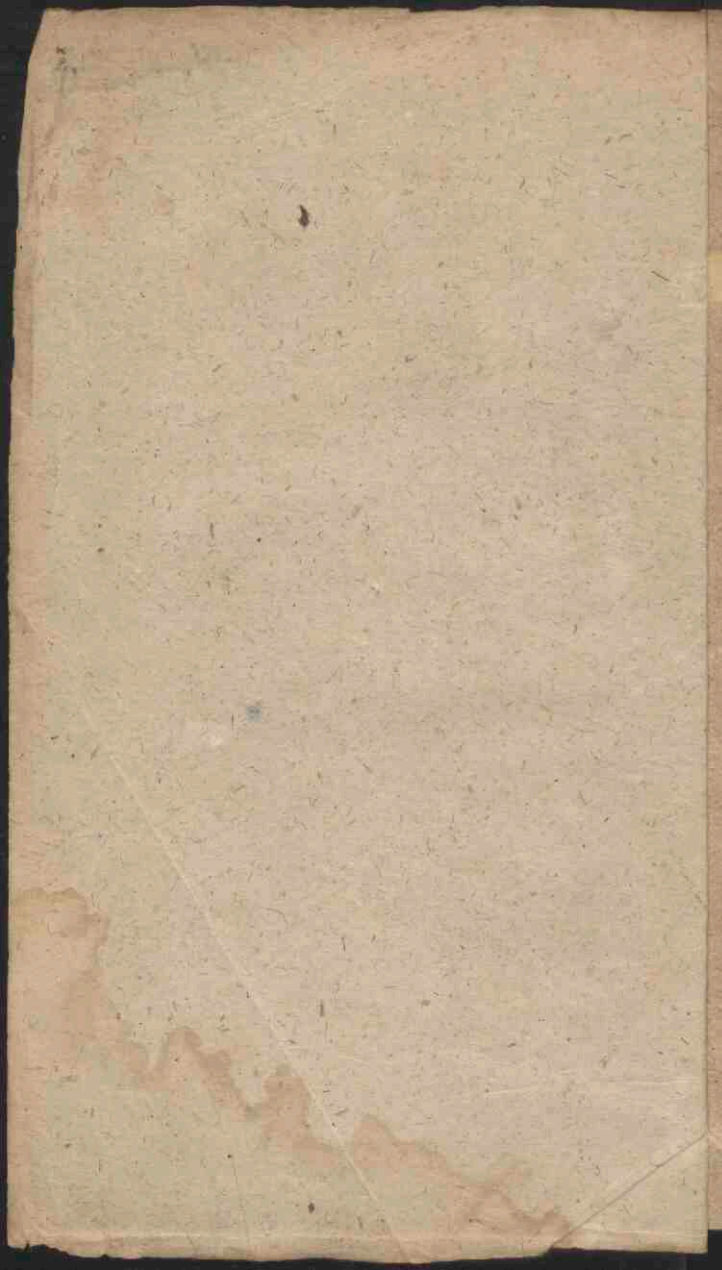
Verzameling tooneel-
stukken uit de
nalatenschap van
prof. Dr. J. te WINKEL

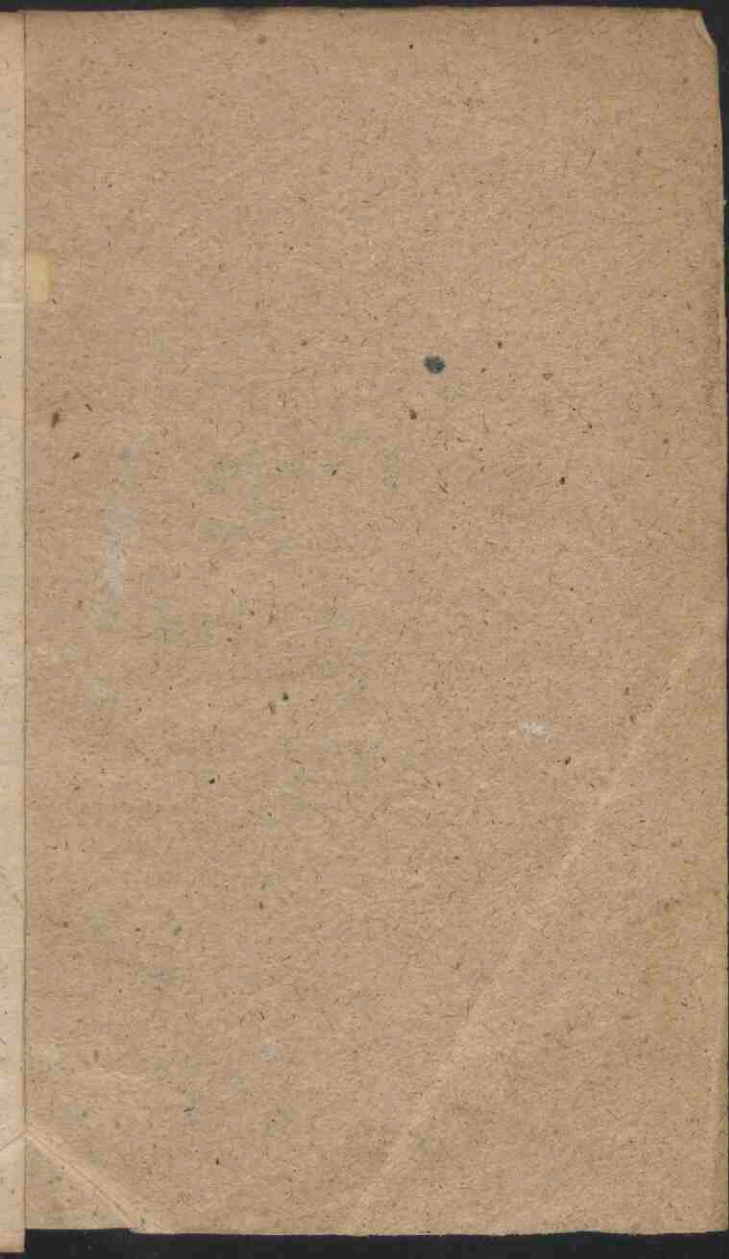
No. 581

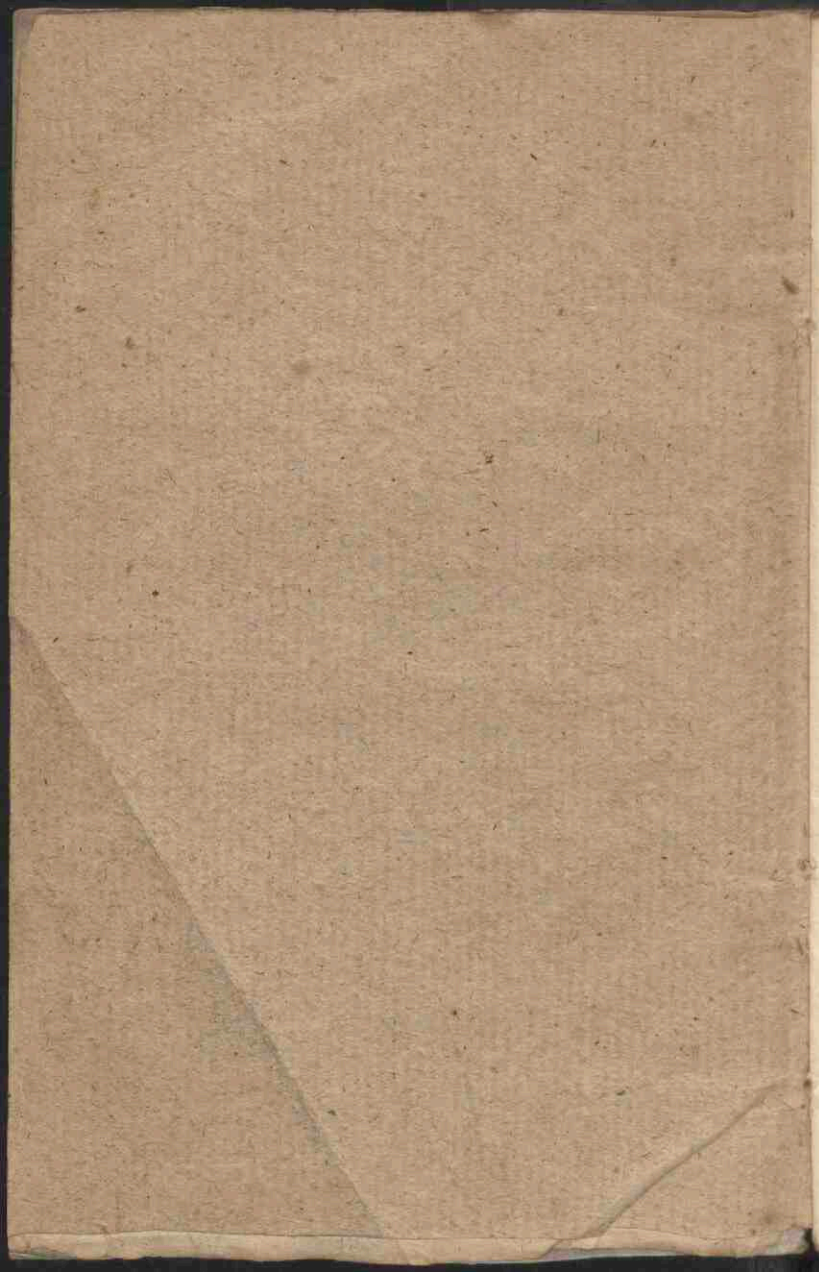

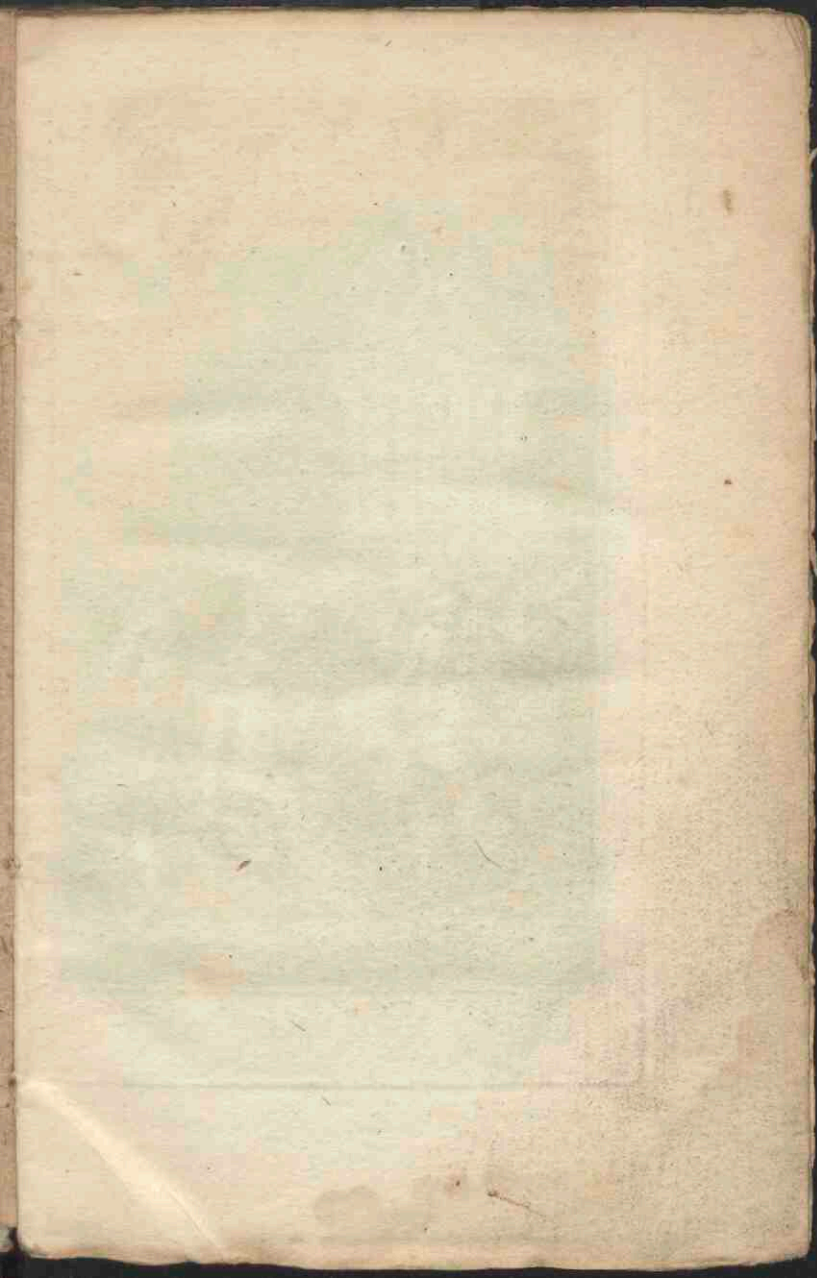
Dr. J. C. Winkel
Nr. 565 C.

581
M E L A N I E,
O F D E
R A M P Z A L I G E
K L O O S T E R D W A N G,
T R E U R S P E L.

Gevolgt na het Fransche van den Heere

D E L A H A R P E.

D O O R H E T

K U N S T G E N O O T S C H A P,

Onder de Zinspreuk:

KUNST WORDT DOOR ARBEID VERKREEGEN.

T e L E Y D E N,

Gedrukt voor het KUNSTGENOOTSCHAP.

M D C C L X X.

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT.

M E L A N I E

R A M P N A L L O E

K I O O S T E R D W A N G

V E R T E E L D

Gedrukt in de Drukkerij van de Heer

de E. A. H A R S T

DOOR HENR.

KUNSTENBOEKVERKOPER.

Op de

KUNSTENBOEK DOOR A. H. H. H. H. H.

T. E. D. W.

Gedrukt voor het Koninklijk Instituut

M. D. C. C. X.

DE KONINKLIJKE
AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN
TE AMSTERDAM

VOORBERICHT.

Zie daer , Veelgeëerde Begunstigers ! weder eene Vrucht van onzen arbeid. Wij bieden U aen de eerwaerdige MELANIE, welke in haer Geboorte Stad , *Parys* namelijk , zoo veel beweging door haeren dood gemaekt , en zoo veele Zielen bewogen heeft , behalven die haers Vaders.

De ontdekking van haer Geval en van de uitgaëve dezes *Treurspels* in *Parys* , wierden wij het eerst gewaer uit het Bericht dat men 'er van gegeven vindt , in de *Rotterdamsche Courant* van den 24 *February* dezes jaers , 't welk van dezen inhoud is : „ Voor eenigen tijd eene jonge „ Dogter , door haere Familie gedwongen zijn- „ de om het Kloosterleven te aenvaerden en „ zig daerom verhangen hebbende , heeft dit „ treurig voorval den Heer *Fontenelle* aenlei-
ding

V O O R B E R I C H T.

„ ding gegeven om een Treurspel, onder den
 „ tytel van *La Vestale* op te stellen; doch de
 „ Heer *de La Harpe* sedert over het zelfde ont-
 „ werp een stuk, door hem *la Religieuse* ge-
 „ noemd, vervaerdigt hebbende, is hetzelfde
 „ zoo sterk van het publyk begeerd, dat ver-
 „ scheiden Boekverkoopers hem daer voor 1000.
 „ Kroonen, ingevalle het mogt gedrukt wor-
 „ den, geboden hebben. Gemelde Aucteur
 „ hetzelfde onderdaegs aen de *Hertoginne van*
 „ *Grammond*, in 't bijzijn van haer Broeder den
 „ *Hertog de Choiseul*, voorlezende, verzogt hij bij
 „ die gelegenheit van den Hertog de vrijheit
 „ om het ter drukpers te geven. De Hertog
 „ het stuk van hem gevraegd hebbende, zond
 „ het hem twee dagen daerna terug met een
 „ geschenk van 1000. Kroonen en de permis-
 „ sie om het ten zijnen voordeele te mogen
 „ uitgeven. ”

Dit Bericht drong ons, om alles aentewen-
 den, ten einde men dit *Treurspel* van den be-
 roemden DE LA HARPE magtig wierde, en
 het gelukte ons het zelfde, op den 14 der voor-
 ledene Maend, door de ons zoo toegenegene
Familie van den Zaligen Heer JEAN CALAS,
aen

V O O R B E R I C H T.

aen wier aenhoudende Vriendschap wij de sterkste verplichtingen hebben; op ons verzoek te zien verzorgen.

Wij bevonden dit stuk, dat de Fransche Dichter alleenlijk onder den tytel van MELANIE, zonder zijnen naem of eenig Voorbericht, ja zelfs met den naem van een *Amsterdamschen Boekhandelaer* daervoor, uitgegeven had, zekerlijk om gewigtige redenen, welken men ligtlijk kan begrijpen, als men beschouwt hoedanig het in *Vrankrijk* met zulk soort van Geschriften somtijds toegaet; Wij bevonden dit Stuk, zeggen we, zoo verstandig, krachtig, sierlijk, bondig en aendoenlijk, dat wij zonder uitstel besloten het ten dienste van ons Hollandsch Schouwtooneel in Nederduitsche Vaerzen overtebrengen.

Heeft het ons mogen gelukken door het ver-tonen van ons eerste *Treurspel*, *de Dood van Calas*, schoon wij zoo wel als anderen voorlang reeds veele gebreken daerin vonden; de medelijdende harten onzer Landgenooten niet alleen, maer zelfs de stugste Zielen te treffen en te beweegen; hebben wij gezien dat onze deugdzaeme en edelmoedige Ga-

V O O R B E R I C H T.

leiflaef yderéén deed ontroeren en traenen storten ; Wij geloven dat de jonge en ongelukkige *Melanie* niet minder zal vermogen. Ja wij denken, als men haer ten Schouwburge vertoond, zij zoo veel aendoening en medelijden zal verwekken als eenige Vorstin die men immer op het Tooneel zag.

Wij hebben verscheidene redenen gehad om dit *Treurspel* spoedig ten voorschijn te brengen, en wij hopen dat onze drift versoening zal vinden, diergelijk werk duld geene lange beschaeving of verbetering, die van tijd tot tijd komen moet. Wij zijn niet verwaend genoeg om ons te verbeelden dat we den beroemden *Franschen Dichter* eer hier naede aendoen, of zijne schoonheden bewaert hebben. Neen, wij willen dit *Treurspel* enkel als een navolging hebben aen gezien, waerin wij zelfs eenige weinige veranderingen hebben gemaakt, die wij dachten nodig te zijn, behalven dat wij in het *Derde Bedrijf*, *Eerste Tooneel* een persoon, *Amelia*, hebben bijgevoegt, om de lange *Alleenpraek* van *Melanie* te breken, en te vermijden; waertoe wij meenden de vrijheid te mogen nemen, zonder het oogmerk van den Heer *de la Harpe* te kort-

V O O R B E R I C H T.

korttedoen. Wij willen deze en andere schikkingen gaerne aen kundige Liefhebbers, welke onze Navolging tegen het Oorspronkelijke gelieven te onderzoeken, ter beoordeeling overlaten, zonder dat wij nodig achten daerover verder iets te zeggen.

Vriendlijke berispingen zijn ons altijd aengenaem, waerom wij die van Kundigen verzoeken; zij zullen ons ten prikkel zijn om, onze feilen verbeterende, verder naer den prijs der aanbiddelijke Kunst te jagen.

KUNST WORDT DOOR ARBEID VERKREEGEN.

In onze Vergadering
den 11. van Gras-
maend 1770.

VER.

VERTOONERS.

DE FAUBLAS, *Raedsheer.*

Meer. DE FAUBLAS.

MELANIE, *Dochter van de Faublas.*

MONVAL, *Bloedverwant van Meer. de Faublas.*

EEN PRIESTER.

AMELIA, *een jonge Juffer, welke in 't Klooster word
opgevoed.*

EENIGE GEESTLIJKE ZUSTERS, *zwijgende.*

Het Tooneel is een Spreekkamer in een Klooster te Parys.

M E L A N I E,

O F D E

RAMPZALIGE KLOOSTERDWANG.

T R E U R S P E L.

E E R S T E B E D R I J F.

E E R S T E T O O N E E L.

DE FAUBLAS, *Mevr.* DE FAUBLAS.

D E F A U B L A S.

Laetäf: gij hebt mij reeds te hevig wederstaen.
Ik overwoog mijn zaek, en houde mij daer aen.
Kunt gij dit wraken? Mijn fortuin word nu volslagen.
Men heeft uw' Zoon een' echt, vol luister, voorgedragen,
Met hoop op vordering, en eenen rang aen 't Hof.
Zou Melcour zien dat ik zijn heil vertrad in 't stof?
't Begin is reeds genoeg, ligt zal 't hier all' aen hangen;
En het voornaemste is dat wij 's Konings gunst erlangen.
Doch 't naderend geluk van ons Geslacht gebied
Dat ook van onzen kant was nodig zij geschied;
Daertoe besloot ik met mijn oogmerk voort te varen.
Deze offerhande is klein; want Melanie, twee jaeren
Als Leerling slijtende; vond hier haer wensch en vreugd,
Als gansch tot de eenzaamheid gevormd sints haere jeugd,
Ja, scheen van zelf voorlang tot het besluit gekomen,
Dat ik in dezen tijd volstrekt heb voorgenomen.

A

Zij

Zij bad nadrukkelijk zelfs om 't Kloosterlijk gewaerd;
 En wilde, wijl haer lust bestond in dezen staet,
 Al haer begeertens daer voor eeuwig in besluiten.
 Wat doet toch dezen stroom van haer verlangen stuiten?
 Wat 's de oorzaak dat zij nu haer eerste keur verzaekt?
 Weet gij wien ik begrijp dat dees verand'ring maekt?
 Die zucht is door 't bezoek uws vriends Monval verdwenen.
 Neen; hij moest nimmer voor haere oogen zijn verschenen.
 Hij kent uw Melanie, en is u dit verpligt;
 Maer, 'k zeg het onder ons: het heeft mij zeer ontsticht,
 Ja 't deert mij sterk, dat gij zoo los hebt ondernomen,
 Hier, met dien Jongeling, voor haer gezicht te komen.

Merr. DE FAUBLAS.

De Vriendschap die mij steeds aen zijne Moeder bind,
 En 't bloed dat ons verëent, verboden mij deez' vriend
 Die gunst te onthouden; ook verbood mij dit de reden,
 Wijl hij zoo edel is van hart als vroom van zeden.
 Zijn aert is driftig, en wordt ligtlijk aengedaen,
 Zijn ziel is nooit gewoon den dwang ten dienst te staen.
 Hij, wlen niets schandlijks is in 't zuiver hart gesloopen,
 Zet, zonder veinzerij, zijn' boezem vrijlijk open.
 Nooit zag hij Melanie dan zelf door mij geleid,
 En toonde in zijne reën beschaefd- en zedigheid.
 Maer wat uw Dochter raekt, gij moet het all' beseffen:
 Ik meen haer staet heeft recht om u het hart te treffen.
 Zijt Vader voor uw Kroost, in een gelijken graed,
 Verdruk de Zuster niet om 's Broeders rang of staet.
 Zoo, in haer jeugd, de zorg der jonge Kloosterlingen
 Haer zinnen streelde, om dus dat teder hart te dwingen;
 't Is een beguicheling, die met de kindsheid vlucht.
 Ik zag haer afkeer haest, en hoorde 't bang gezucht;
 'k Heb 't u gemeld, doch gij woudt zulks geen' ingang geven,
 Maer bleeft, van tijd tot tijd, mijn vrezen wederstreven.
 'k Vond Melanie in 't eind, door 't weenen afgemat;
 Ik heb haer lot beklagt, dat gij veroorzaekt had,

En

Entoen ik, tot mijn smart, voor uw bevel moest zwichten,
 Wilde ik tot die gelofte aen 't Klooster haer verpligten.
 Dit vonnis trof haer ziel gelijk een blixemschicht,
 Zij bleef gansch spraekloos, met de doodverw op 't gezicht.
 Zij moet nu; maer ik kan, schoon ge alles haer moogt vergen;
 De Moederlijke rouwe en droefheid niet verbergen.
 Wat is die proef, die gij mijn eerbied steld, vol smart!
 Ons bloed eischt rechten veel verhev'ner, op ons hart.
 Uw hart zal 't mijne nooit deswegens overreden;
 Maer zoo mijn Echtgenoot, door mijn gediensftigheden
 Geraekt; zijn magt bepaelde, en 't vonnis deed te niet,
 Voor 't welk hij, dag aen dag, ons beide fidd'ren ziet;
 De Dankbaerheid, die straks, als voor een' veil'gen hoeder,
 Aen zijne voeten wierp de Dochter en de Moeder,
 Zou hem doen smaken, voor deez' alsémdrank van druk,
 Een zoeter, zuiverder en wettiger geluk
 Dan al dees Ampten, die, van tijd tot tijd verschoven,
 Een verre pracht in het toekomende beloven;
 Een' yd'len roem, een slaef van 't los geval, die dra
 Ons wenshend hart ontfnap, of eenwig komt te spaë.

D E F A U B L A S.

Zoo veel halfstarrigheid kan mij niet dan mishagen,
 't Is reeds te lang gestreën, en mij verveelt met klagen;
 Zij word nog dezen dag aen 't Klooster vast verknocht.
 Uw vrienden zijn daertoe op deze plaets verzocht,
 Men ziet reeds allés tot die plechtigheid bereiden;
 De zaak is nu te ver om daarmede uit te schoiden.
 Wat zou men denken van zoo vreemd een ommekeer?
 Uw reden, evenwel, verwondert mij niet zeer:
 Ik weet het, aen mijn' Zoon ligt u niet veel gelegen,
 Gij zijt uw' minsten Vriend veel méér dan hem genegen.
 Nooit....

Meer. D E F A U B L A S.

Diergelijk verwijt eischt mijn verdediging:
 Ja, Melcour is mij waard, en zoo 'k in eenig ding

4 M E L A N I E,

Zijn feilen openbaerde, en door de zagstfe reden
 Hem zocht te trekken, tot verbet'ring zijner zeden;
 Het was door Kindermin, die nooit mijn hart verliet,
 En eeuwig bij mij blijft.

D E F A U B L A S.

Voorwaer, 'k begrijp u niet:

Elk maakt veel werks van hem; 'k zie hem van yder achten;
 Gij staet wel toe dat ik zijn welvaert blijf betrachten?

Mevr. D E F A U B L A S.

'k Denk dat de waereld zelfs hem heffen zal tot staet,
 Hij is beschacfd en wreed, 't is veel, maer inderdaed,
 Mijn hart is over 't zijn' niet wel te vreên. Zijn zinnen
 Ver van zijn' evenmensch, gelijk het voegt, te minnen;
 Zijn noch eêlaertig, noch gevoelig, noch oprecht.
 't Schijnt dat de aendoening niets op zijne zinnen hecht.
 Hij is hetzelfde in doen, in houding, en in spreken,
 Let nooit op 's menschen deugd, maer steeds op zijn gebreken.
 Gij acht zijn' stuurschen aert en feilen veel te ligt.
 Nooit, als hij met u spreekt, ziet hij u in 't gezicht;
 Maer wend zich zijlings af, opdat gij uit zijn wezen
 De werking zijner ziel niet al te klaer zoudt lezen.
 Zijn glimlach dreigt, en toont zijn gansch onheuschen aert,
 Die mij zoo veel verdriets en bange zorgen baert.
 Veracht hij allen niet die met hem mededingen,
 Als waer geen mensch als hij, van al de Hovelingen?
 'k Weet dat hij onbedacht gesproken heeft, omtrend
 Den Graef d'Orcé, wien dit gewislijk is bekend.
 Men weet hoe ligt een woord het hart naer wrack doet stre-
 ven;

Want niets word in den staet, dien hij omhelst, vergeven.
 Gij acht hem als een' schat en steun; maer als dat Kind,
 Het voorwerp uwer liefde; u minde als gij hem mind,
 Schoon gij de sterkste hoop deswegens ook bleeft kweken,
 'k Herhael het andermael, 't moet mij de ziel doen breken
 Mijn Melanie te zien gedompelt in die smart;

Daer

Daer zij, gebannen uit het Vaderlijke hart,
 Al wenende gevoerd naer het altaer, haer leven,
 Op 's Vaders last, ten prooi der dwinglandij moet geven,
 Die nimmermeer ontlaet, dat ze eens in boeiën floot.

D E F A U B L A S.

Weet dat men steeds verzwakt al wat men dus vergroot.
 Haer droefheid zij dan dus, zij zal welhaest verdwijnen,
 In zulk een' tijd schijnt vaek het jeugdig hart te kwijnen.
 Men meent dat het vervolg ons niet dan druk bereid,
 Terwijl de opmerking, als een vrucht der eenzaamheid,
 De nood, de onthouding van des waerelds ydelheden,
 Het voorbeeld en de tijd, zoo werkzaam op de zeden;
 Het Klooster, dat welëer een poel scheen van ellend,
 Doen zijn een zoet verblijf, waeraen de ziel zich wend.
 Die niets genoot behoeft om geen gemis te klagen.
 Had ze in de waereld eerst gesleten haere dagen,
 Ik klaegde om Melanie mischien zoo veel als gij.
 Maer leefde zij hier niet naer eigen keur? Kan zij
 Zich ongelukkiger dan de and're Zusters noemen,
 Die steeds de zoetigheid van 't Kloosterleven roemen?
 Zaegt gij wel immer hier een zweem van ongeluk?
 Of hoorde ge ooit gewaegt van slavernij of juk?
 Ik zag hier nooit dan vreugd en schuldloosheid regeeren.

Mevr. D E F A U B L A S.

Ik bid laet door dien waen uw zinnen niet beheeren.
 Ja, de eenzaamheid is zoet, zoo lang ge 'er niet in leeft.
 't Schijnt, op den eersten tred, dat hier de zoetheid zweeft.
 Men ademt zelfs niet in dan vrede en vergenocgen.
 't Schijnt alles zich te saem tot 's menschen heil te voegen.
 Hier voelt men al de kracht en heerschappij der deugd,
 Men koelt, ja men vergeet het blakend vuur der jeugd,
 Met alle dwaelingen, en wrede zielefsmarten,
 En 't medelijden dringt hier door tot onze harten.
 Doch ga eens voort, door zie die Cellen, waer de ziel
 Dier Ligtgeloovigen in wreedden wanhoop viel;

6 M E L A N I E,

Waer menig, veel te spade ontwaekt in haere plaegen,
 Den traegen gang vervloekt van haere loome dagen.
 Daer word gezocht, daer zweemt het eenzaam bed bij nacht
 In bitt're traenen; daer, daer smeekt men sterkte en kracht,
 Of om te leven of veel liever om te sterven.
 Misfchien dat haer de tijd verzagting doet verwerven,
 En haere traenen droogt in 't uitgeblust gezicht.
 Op 't razende geluid der wanhoop volgt wel ligt
 Een stomme droefheid, die den dood schijnt te evenaeren;
 Doch deze kalmte gaet verzeld van zielsgevaeren,
 En word door nieuwe woede en rampen weêr verdooft.
 Dit is 't bedrieglijk gif dat ons de slaep belooft,
 En 't zijn de stuipen die de zinnen doen ontwaken.

D E F A U B L A S.

Gij tracht door dit tafreel mijn hart gedwee te maken,
 Gij wilt me een' valschen schrik inboezemen, Mevrouw!
 Voor zulk een zagten staet, waerin ik, zonder rouw
 Of vrees, van dag tot'dag, de Stad en 't Hof zie treden.
 'k Denk mijn gedrag heeft niets dat aenloopt tegen reden,
 En was die staet zoo hard, zoo vreeslijk, vol venijn,
 Waerom zou men dan zien, dat die 'er zelf in zijn
 Zich haesten, en om strijd elkanders yver wekken,
 Om nieuw bekeerden tot hun Kloosterwet te trekken.
 't Gevolg dier keus moet hen ten volle zijn bekend.
 Waerom toch zouden zij ons slepen in ellend,
 In plaets van op ons heil en waer geluk te doelen?

Mevr. D E F A U B L A S.

Om een verfoeilijk, snood, en al te wreed gevoelen;
 Te onwaardig voor den mensch, maer echter al te wis
 De Slaef is zonder deugd, hij vloekt, om zijn gemis,
 In allen die hij ziet, al 't geen hij heeft verloren.
 Hij vleit zich dat de last, voorlang aen hem beschoren,
 Door and'ren meê getorscht, hem losfen zal van smart.
 Door kracht van 't lijden word dikwerf de ziel verhard.
 Men haekt naer aenzien, zelfs in kerkers en in boeïen.

Zie

Zie daer, dit doet dat tal van Zendelingen grociën,
 Wier list de Kloofsters dus gestaëg van volk voorziet;
 Die eifchende over 't lot van and'ren het gebied,
 Hen het rampzalig jak, voor zich bereid, doen dragen,
 Ter wracke van hun ramp en nooitvolëinde plaegen.
 De tirannij treed ligt in een bedorven ziel,
 En 't hart te drukken dat in zulk een' afgrond viel,
 Kan hen, die geen vermaek meër kennen, nog vermaken.

D E F A U B L A S.

Men kan een keus, hoe wijs en red'lijk, altijd wraken.
 Het misbruik is gemeen, ik weet het, maer ik moet;
 Want door dees ligte schae tref ik veel grooter goed.
 Ik houde het belang van mijn Geslacht voor oogen,
 Gij, poog de traenen van uw Dochter afgedrogen.
 De Priester zal haer straks bezoeken, en zijn raed
 En lesfen kunnen haer versterken, in dien staet;
 Schoon ik voor zijne trouw en hulp begin te vrezen.
 Men zegt zijn Zedekunde is ver van streng te wèzen.
 Men zei mij kwaed van hem. Zou zijne Eerwaerdigheid
 Somtjids wat al te ligt...?

Mevr. D E F A U B L A S.

Mijn Heer! gij wordt misleid.

'k Acht hem het heilig ampt van Priester dubbel waerdig.
 Door een verkeerde schroom zag men hem nimmer vaerdig,
 Om hem te lasteren, die, voor zijn leering doof,
 Een and're volgt; met vloek van kettters wangeloof.
 Of, 't hart verzaekende van een getrouwen hoeder,
 Te schreeuwen om de wrack op zijn verdoolden Broeder.
 Hij heeft, door eigenbaet of yver aengevoerd,
 Nooit om een' yd'len roem eens anders hart ontroerd.
 Zijn onderwijs laet in geen Tempels zich bepalen.
 Zijn dengdzaam voorbeeld slechts bestrjfd de geen die dwa-
 len.

Den ongelukkigen is hij een vaste stut.

Hij spilt zijn nooddrust zelfs zijn' medemensch tot nut.

8 M E L A N I E,

Niets blijft hem vreemt, zijn zucht zoekt onder slechte daken
De ellendelingen op, om voor elks heil te waken.

Gansch aen de zorg gehecht, die zijnen bijstand vergt,
Zoekt hij de stulpen door waer de armoë zich verbergt.

En kan zijn liefde haer altijd geen nooddrift geven,

Zijn vaderlijke troost verzagt haer pijnlijk leven.

Ik zag hem meenigmael omvatten door een' kring

Van ongelukkigen, als hij ter Kerke ging.

DE FAUBLAS.

Men hoord zulks echter niet, hij hield zich staëg verborgen.

Meur DE FAUBLAS.

't Is eeuwig zoet als men, gevoelig, zijne zorgen

Besteed tot 's menschen nut, offchoon zulks blijft bedekt.

De rust van 't hart is 't all' wat ons ten loon verstrekt.

Hij komt.

T W E E D E T O O N E E L.

DE FAUBLAS, Meur. DE FAUBLAS, DE PRIESTER.

DE FAUBLAS.

Mijn Heer! wil ons uw hulp en bijstand bieden,
Zij zijn ons nodig zoo mijn wil hier zal geschieden.

Mijn Dochter voelt in zich, op dezen grooten dag,

Een' aerdsgezinden trek, die veel op haer vermag.

Men moet dat zwak der jeugd, door 't leren haerer pligten,

Verwinnen, en de ziel door eed'ler denkbeeld slichten.

Gij weet wat nodig is, 't is aen uw wijsheid nu

Dat ik mijzelv' vertrouw; 'k wacht alles thans van u.

Gij zult gewis haer drift en afkeer overwinnen.

DE PRIESTER.

Ik weet wat ik moet doen, en zal terstond beginnen.

Ik zal noch u noch mijn bediening hier verraën;

Doch cer ik iets beloof moet ik 't van haer verstaen.

'k Wil lezen in haer hart, en is mij dat gebleken

'k Zal

T R E U R S P E L. 9

'k Zal u van haere en ligt van uw verpligting spreken.
De onnooz'le waarheid zal mijn mond aen u ontleen.
Verwacht niets meêr van mij.

D E F A U B L A S.

Dan ben ik wel te vreên.

Gij zult haer zien. Vaerwel. Wij gaen om onze vrienden,
Die spoedig op dees plaets zich zullen laten vinden.

D E R D E T O O N E E L.

D E P R I E S T E R, *alleen.*
W elâen... ik zal op nieuw een voorwerp zien van dwang,
Ten Kloosterdienst gedoemt door 't snoode zelfbelang,
Een die begraven word om Huwlijksgoed te sparen,
En met wier lot men vreest zichzelve te bezwaren.
Die aen den Hemel thans, in dezen wederspoed,
Gedwongene eeden zweert, der waereld klagten doet.

V I E R D E T O O N E E L.

D E P R I E S T E R, M E L A N I E.

M E L A N I E, *ter zijde, aen 't eind van 't Tooneel.*
„ Ô Hemel! keer mijn lot, of trek mijn ziel tochnader!
„ Doe, doe mij sterven, of vernuw mijn harden Vader!

D E P R I E S T E R.

Treed toe, mijn Kind! vrees niet, zijt niet te veel ontroerd;
Ik ben tot uwen troost en welzijn hier gevoerd,
Verberg uw traenen niet. Geen menschkan ons hier horen,
Dees heil'ge t'samenkomst zou niemand durven storen.
Gij siddert... ach! waerom geschroomt voor mijn gezicht?

M E L A N I E.

Waer ben ik...! sta mij bij, de moed mijns harte zwicht.
't Moet me alles op een' dag, zoo wreed, de ziel ontrukken.
Helpt gij mijn' Vader niet, om Melanie te drukken?

A 5

Komt

10 M E L A N I E,

Komt gij mij melden 't uur der offerhande? ó pijn!
 't Zal die van mijne ziel . . . die mijner dagen zijn.
 Ze is schriklijk, wreede . . .! en doet van angst mijn bloed
 verstijven. . . .

Volgind . . . laet haer geen uur meer onvoltrokken blijven.
 Sleep, sleep mij naer 't Altaer, . . . dat ik daer sterf. Voldoe
 Den vloek die mij verwijst. Voor mij, ik stem het toe.

D E P R I E S T E R.

Verdenk het oogmerk niet, waerdoor ik word gedreven;
 Ik neem het tederst deel in 't onheil van uw leven,
 Ik kan 't verzagten, zoo gij horen wilt naer mij.
 Ontdek uw ongeval, verhael me uw rampen vrij.
 De uitstorting kan de smart der droevigen verligten,
 En hen te troosten is de grootste mijner pligten.
 'k Zal u een Vader zijn.

M E L A N I E, *steeds verbaest.*

Een Vader! ach! mijn Heer!
 Ik derve 'er een. . . . Waerom heb ik geen Vader meer.
 Hij zou me omhelzen, en mijn' jammerstaet beklagen.
 Die naem moet troosten. . . . Ach! hij maekt mijn leed volflagen.
 Wordt dan mijn wreede ramp der eeuwigheid gewijdt?
 Moet ik, aen 't leed geboeid, de rest van mijnen tijd,
 Geloefte doen om steeds te lijden en te wenen?
 Mijn reden raekt verward, mijn krachten zijn verdwenen,
 De Hemel, en natuur, 't schijnt me all' barbaers gezint.

D E P R I E S T E R.

't Is dat men beide niet geraedpleegt heeft, mijn Kind!
 Beheersch een oogenblik uw wijdverstrooide zinnen,
 Laet een' Vertroufter toch een poos uw' aendacht winnen;
 Uw ouderdom, uw staet, en alles dringt mij aen;
 't Is mij een pligt om u trouwhartig voor te staen.
 Meer dan een Vader in uw' rampspoed aentewenden
 Is my onmoog'lijk, doch in weêrwil der ellenden,
 In spijt van het geweld zal ik hem spreken.

T R E U R S P E L. II

MELANIE, *met verrukking, uit eene naere mijmering,
tot zichzelf en koomende.*

Ach...!

ô Hemel! Is het waer? Beweegt u mijn geklag?
Gij bied me uw' bijstand aen! ach! dorst ik zulks verwachten?
Gij drijft de wanhoop weg, en band ze uit mijn gedachten.
Gij zijt mijn Vader, gij, die mij het leven spaert,
Gij had het wel gezegt . . . 'k Heb u alleen op aerd';
Uw yver en uw deugd zijn mijn standvaste borgen.

D E P R I E S T E R.

Ik biede u wat ik kan, mijn wenschen en mijn zorgen.
Zijt op mijn vlijt gerust. Doch of het wel zal gaen,
Dat zal vooräl aen u en uw vertrouwen staen;
Ontdek mij zonder schroom de bron van uwe plaegen.
Duld, Melanie! dat u dit hart mag ondervragen;
Het kweekt gevoelens aen en tederheên, als gij.
Weläen, mijn waerde Kind! kom, zet u nevens mij.

(*zij zetten zich beide neder.*)

Ik heb uw eël Geslacht mijn liefde lang bewezen.
Men zegt, gij hebt dees plaets, zoo vreedzaam, steeds ge-
prezen,

Waer gij, sints uwe jeugd in rust uw dagen sleet,
En zonder dat berouw uw deugdlijk hart bestreed,
U, voor twee jaeren, met den sluier liet bekleeden.
Uw staet heeft u bekoord; men heeft me uw vroomezeden,
Uw yver en geluk geprezen, keer aen keer.
Zei men mij waarheid? spreek.

MELANIE, *geruster, en met den toon van eene
zagte en bedaerde droefheid.*

Ja, ik beken, mijn Heer!

Dit huis bekoorde mij in mijne kindsche jaeren,
Ik zag me'er in gevierd, geen zorgen voor mij sparen;
En dat, tot mijn vermack, elkéén zich moeite gaf;
Men wendde mijn gezicht van slaeffche pligten af.
Kon ik in eene jeugd, waerin zoo ras de zinnen

Ont-

Ontsluiten, voor het geen hen waardig schijnt te minnen,
 Waerin 't geluk zoo ligt, de dag zoo zuiver is;
 Gevoelloos zijn, en vreemd van waere erkentenis?
 'k Dacht het geluk in 't hart van deze schuilplaats woonde,
 Waer men mij overal inwinnende eerbied toonde,
 Waer ik rondsomme niets dan streelende oogen vond,
 Met ted're liefdezorg, die mijne ziel verbond.
 De vreugd om and'ren ook tot ons belang te trekken;
 't Vooroordeel dat zoo sterk onze oogen blijft bedekken;
 Al wat ik had gehoord van 's Waerelds booze zeën;
 De looze redenen; der Zuster lieflijkheên;
 De lust, die aen 't verblijf der kindsheid ons verëenigt;
 De Vriendschap, in het eind, die alle snarten lenigt;
 't Wilde all' dat ik, aen 't geen mijn hart dus had verblijdt,
 Voor eeuwig bechten zou mijn lot en levenstijd.

D E P R I E S T E R.

Die redenen zijn niet dan achtbaer, en te prijzen;
 Maer wie deed sints in u zulk een verand'ring rijzen?
 Meld mij, wie dezen staet zoo heeft beroerd?

M E L A N I E.

Ik zal.

Gij zult het weten; 't is een wonderbaer geval,
 Dat sints dien tijd het lot mijns levens blijft bepalen,
 En nog mijn ziel vervuld, nu ik 't u zal verhalen.

Ik waekte aen 't bed, waerop een Zuster al den schrik
 Der doodsbenauwdheid smaekte, in 't sleepend oogenblik,
 Dat telkens 't laetste scheen. Ik, poogende de liefde
 Te tonen, die de ziel eens Kloosterleerlings griefde,
 Bekuipte mij een ampt, zoo vol naargeestigheid.
 Een Priester sprak haer toe, zijn vriendelijk beleid
 Bood haer zijn' bijstand, doch door haer hardnekkig zwijgen,
 Of vrezende dat hij geen' ingang zou verkrijgen
 Op haer bedrukt gemoed; liet hij ons wat alleen.
 Toen hief zij de oogen op voor de eerstemael, en scheen
 Veel meêr om mijnen staet dan eigen ramp bewogen.

De

De traenen biggelden in haer beftorvene oogen ;
 Zij deed zichzelf geweld , om zich te doen verftaen .
 Ik fidderde op haer reën ; dus vong zij ftervende aen :
 „ Helaes ! gij word misleid , bedorven , fnood verraden ,
 „ De jeugd weet niet welk heil zij loslijk durft verfmaden ,
 „ Met zich der flaevernij te wijden , in dit kleed .
 „ Gij zult te laet dit zien ; Men zeide u , en ik weet
 „ Dat gij 't gelooft ; dat hier al uwe levensdagen
 „ Zoo zoetzijn , en geen hart ooit reden vindt tot klagen .
 „ Maer weet , dat yderéén tot uw bederf beflóot .
 „ Men leeft niet in dees plaets dan wenshende om den
 „ dood ,
 „ En fterft 'er nooit dan met vervloeking van het leven .
 „ Laet u mijn jammerftaet ten minfte een voorbeeld geven ” .
 Zij meldde mij haer lot : een hoopelooze min ,
 Die ze in dit Klooster moest verbannen uit haer' zin ,
 Had haere ziel vervuld , en 't leven gansch verflonden ;
 Haer tael doorfneed mij 't hart , en hield mijn tong gebonden .
 Het was een keten van de grootfte afgrijslijkheên ,
 Die door 't geweld des doods nog eens verdubbeld fcheen .
 Ik kon niet meêr ; en vol van 't geen haer ziel vermoeide ,
 Viel ik op 't bed , dat ik met bitt're traenen sproeide .
 Kan men ontveinzen die gevoeligheid van 't hart ?
 't Was de eerfte mael dat zij beklaegt wierd in haer fmart .
 Mijn medelijden fcheen haer fterven te verzagten .

D E P R I E S T E R .

Vaek krijgt de boezem lucht door 't uitten onzer klagten ;
 Terwijl menfchlievenheid , meêdelende in 't verdriet ,
 De zwaerfte pijnen ftilt en dikwerf uitkomst biedt .
 Ik prijs in u dat gij éen ander wilt befchermen .

M E L A N I E .

Toen drukte mij , helaes ! die treurige in haer armen ;
 Haer traenen ftoomden langs mijn droevig aenzicht neêr ,
 Ik raekte van mijzelf' door fmart , en toen ik weêr
 Uit dees bezwijming kwam , had zij den geest gegeven .

Haere

Haere armen bleven stijf om mijne schoud'ren kleven,
 Haer oogen riepen nog; zoo 't scheen, den Hemel aen,
 Om van de rampen en gevaeren mij te ontslaen,
 Wier ijslijkheid haer dood mij veel te klaer deed lezen.

D E P R I E S T E R.

Boosaertige Ouders! die uw kroost dus hebt verwezen,
 Ziet hier wat wreed bedrijf uw hand heeft uiggericht!

M E L A N I E.

Ik had dat naer tafreel altijd voor mijn gezicht,
 Het volgde mij; mijn geest kon 't nimmer zich onttrekken;
 Maer bleef rondfomme niets dan ijslijkheên ontdekken.
 Ik kon niet denken dat de list haer had behaegt,
 En die Rampzalige mij valslijk had beklaegt.
 Wie kan in 't uiterst uur bedrog en schijndeugd voeden?
 Maer gaf ik haer geloof, wat kon mijn ziel behoeden,
 Die door een kille vrees bestorf en bleef verward.
 Het angstig denkbeeld, mij zoo diep gedrukt in 't hart,
 Verwekte een naere rouw en zorg in mijn gedachten,
 Neêrslagtigheid en schrik verwelkte mijne krachten.
 Het Klooster was mij nu een gruwelpeel van druk;
 'k Ontmoette, waer ik ging, den walg en 't slaeffche juk.
 Toen vloekte ik 't leerlingskleed; van toen heb ik gezworen,
 Nooit naer den Kloosterdwang, hoe zagt hij schijn', te horen.
 Ik dorst mijn kwellingen nochtans niet klaer doen zien;
 Ik wist mijns Vaders wil, en hoopte dat mischien
 Mijn geest zich door den tijd zou voegen naer zijn wetten.
 En om het eenzaam leed uit mijne ziel te zetten,
 Was ik verheugt, dat mij geen drift bestormde, en dat
 De Liefde, welker woede ik eens voor oogen had;
 Mijn leven aen geen sinart of wanhoop bloot kon stellen.
 Maer ach! ik zag die rust welhaest weêr van mij snellen...!
 Dje kalmte had mij slechts beguncheld voor een' tijd,
 Om mij met meerder kracht te trekken in den strijd.
 Rampzalige. . .!

T R E U R S P E L. 15

D E P R I E S T E R.

Volëind, ontdek me uw hart nog nader.
Spreek vrij, vrees niets, mijn Kind!

M E L A N I E.

O! mijngetrouwe Vader!

Hoe ligt kan ik met u oprecht zijn! Hoe bemind
Mijn ziel het groot geluk dat ze uw vertrouwen wind!
Dit 's ligt de laetste van mijn cenige vermaeken.

Mijn waerdfte troost en heul, die 'k in dees plaets mogt
smaken,

Was dat ik dikwijls daer mijn waerde Moeder zag;
Mijn Moeder, die ik fteeds zoo zeer aen 't harte lag!
Zij zag welhaest hoe zeer mijn yvervuur verkoelde,
Doch ik verborg de finart welke ik inwendig voelde,
En die haer tederheid geweld had aengedaen.
Een Bloedverwant, Monval, verzocht bij mij te gaen,
Zij komt, en wil hem zelf in dit vertrek geleiden.
Ik hoor 't, en vlieg ftraks toe, onmagtig om te beiden;
Maer mijne ontroeringen, op 't zien van zijn gelaet,
Zijn zagte aenvalligheid van lichaem, in gewaed
En uitspraak, deden thans mijn hart, voor hem zoo teder,
Zijn overwinnaer zien. Hij zat vervolgens neder,
Sprak fchaers, en zag mij aen. Ik heb het minfte woord
Bewaert, dat ik dien tijd heb uit zijn mond gehoord.
Hij fcheen in mijne ziel al wat ik dacht, te lezen,
En gunftiger voor mij dan 's Moeders hart te wezen.
Hij kende de waardij der woorden, die alleen
Voor haer verborgen bleef, en 't ftemde all' overëen
Met mijne ziel, wat hij ook voortbragt in zijn reden.

D E P R I E S T E R.

Dit was een harde proef voor uwe tederheden,
En die gewis op nieuw uw' boezem heeft gewond.

M E L A N I E.

Ik veinsde, fchoon met rouw, dat ik hem niet verftond.
Wat was ik hem verpligt voor zulk een mededogen!

Hij

Hij wischte heimelijk de traenen van zijn oogen.
 't Scheen dat hij mij beweende en aenbad t'ener tijd.
 Wat heeft zijn waerd gesprek mijn pijnlijk hart verblijdt!
 Hij had nog niets gezegt dat zweemfel had van liefde.
 Zijn woorden waren niet als of de min hem griede;
 Doch bij de laefte ftrael van dat bemind gezicht,
 Woog zelfs een duizendtal van Eeden veel te ligt.
 Ik, gansch met hem vervuld, die mij dus kon bekooren;
 Zwoer, dat mijn leven hem alleen zou toebehoren;
 'k Was verre in dit begin van die rampzaligheid
 Te ontdekken, welke een min, zoo hooploos, ons bereid.
 De vreugd was gansch en al aen mijnen geest verbonden.
 Verheugd dat ik bij hem bescherming had gevonden,
 En liefde in mijne ziel haer plaets genomen had;
 Scheen het dat Melanie haer voorig leed vergat.
 Monval beheerschte mij, en bleef mijn hoogst verlangen;
 Wanneer een diepe slaep al 't aerdrijk had bevangen
 Herhaelde ik duizendwerf de woorden die hij sprak;
 Bij dag vreesde ik dat iets mijne eenzaamheid verbrak;
 Om dus van uur tot uur zijn deugden te overweegen.

D E P R I E S T E R.

En heeft Monval daarvan nooit onderricht gekregen?

M E L A N I E.

Hoe gaerne wenschte ik hem mijn min te doen verstaen!
 Maer nimmer is mijn mond een enkel woord ontgaen
 Dat het verwonnen hart ontdekte of kon verraden.
 Helaes! wat heeft mij dit met zorgen overladen,
 Vooral als ik hem zag, wanneer ik mij verweet
 Dat mijn stilzwijgenheid ontaert was en te wreed!
 Doch wen ik eenzaam was vergoedde ik hem dit weder;
 Ik sprak hem zonder vrees. Monval beminde ik teder,
 Monval was mijn vermaek. Ik zei veel meêr dan hij
 Of immer hopen of begeeren mogt van mij.

Mijn lot kwam midlerwijl op nieuw in mijn gedachten,
 Ik peinsde wat ik toch in 't einde moest verwachten.

Het

Het angstige verschiet, een doolhof voor mijn ziel,
 Bood mij een' afgrond aen, waerin ik nederviel,
 Gansch zonder hoop op hulp en redding. En ik hoorde
 Den gil van 't naberouw, die mij het hart doorboorde.
 'k Zag dat ik, sints mijn jeugd het Klooster toegefhikt,
 Mijzely', door eigen keur, zoo deerlijk had verfhikt;
 En dat mijns Vaders geest, door dwing'landij gedreven,
 Geen ingang aen mijn liefde of naberouw zou geven;
 Maer ik het offer wierd van zijn heerschzuchtig hart.
 Toen overfhelpte mij mijn rampen en mijn snart.
 Toen vloekte ik 't flaeffche juk, dat menig deed vermoeiën,
 En strekte de armen uit naer aengenaemer boeiën.

De jonge Amelia, die hier word opgevoed,
 Was de eenigste, die hier in mijnen tegenspoed
 Mij troosten wilde, en ach! ik dorst haer niet betrouwen,
 Of 'thartzeer, dat mijn ziel doorknaegde, doen beschouwen.

Ik had mijn Moeder wel om hulp en troost gebeën,
 't Is waer, zij zag mijn lot, zij hoorde mijn geweën,
 Ik heb noch mijn verdriet noch liefde haer verborgen.
 Zij heeft om mij gewcent, en zwoer voor mij te zorgen;
 Maer ach! wat helpt haer zorg? Ze is vruchteloos....Heeft niet
 Haer Echtgenoot op haer een onbepaeld gebied?

D E P R I E S T E R.

't Is waer, mijn Kind! haer hulp is van te klein vermogen,
 Indien uw Vader niet door reden wordt bewogen.

M E L A N I E.

Gij ziet, men heeft in 't eind deez' dag bepaeld, om mij
 Te kluif'tren in den boei der eeuw'ge flaevernij.
 Ik zie mij wetten, gansch ondraeglijk, voorgeschreven,
 En niemand vraegt of ik dien ramp zal overleven.
 Wat heb ik dan gedaen, helaes! wat ooit verzackt,
 Dat mij zoo streng een haet en wreedheid waerdig maekt?
 Hoe! zoude ik voor 't Altaer de waerheid gaen verraden!
 En biën den Hemel aen een hart met min beladen!
 Neen, ik verfoei.... ik gruuw van zulk een snooden eed!

Vervloekende eer mijzelve dan dat mijn mond zulks deed,
 Mijn stem zou onder 't doen van die geloften smoren.
 Geef, Hemel! eer mijn tong een woord daarvan laet horen,
 Dat Melanie het eind ontdekt van al 't gevaer,
 En haeren levensloop volëindigt voor 't Altaer.

D E P R I E S T E R.

Hoor toe: de Hemel zelfs heeft deernis met uw smarten,
 Hij voert noch dwing'landij, noch eischt gedwongen harten.
 Ik zal geen strenge tael gebruiken, om uw' geest
 Nog meêr te ontfellen, neen! 'k wil niet dat gij mij vreest.
 Dus, zonder tegen u mijn reden te verheffen,
 Of u de onwettigheid der min te doen beseffen,
 Bepael ik mij alleen tot nut voor uw belang.
 't Is waer, men roept mij laet: gij kent uws Vaders dwang,
 Gij weet welk een ontwerp, in weêrwil uwer Moeder,
 Zijn onbepaald gezag gevormt heeft voor uw' Broeder;
 Wen 't huwlijk is gereed, als 't all' verëffend is,
 Wanneer men zelfs den dag, tot uw verbintenis
 Aen 't Klooster, heeft bepaeld; dan nog terug te keren,
 Zijn werk te niet te doen, en zelf te triumpheeren;
 Verschoon 't een oogenblik, zoo dit u vrezen doet;
 Is een ontwerp, 't is waer, waeräen men twijf'len moet.
 Geen hinderpael nochtans zal mijne vlijt beletten.
 'k Zal alles doen, om 't hart uws Vaders neêrtezetten.
 Mijn pligt gebied het mij, weläen, ik volg die wet.
 't Is slechts bij trappen dat zijn wil wordt omgezet:
 Dewijl de nood ons dringt moet men naer midd'len trachten.
 Uw lichaem, dat mij schijnt verzwakt te zijn van krachten,
 Eischt dat men uitsfel geeve aen deze plechtigheid.
 En als ik dit verwerf zie ik ons hoop bereid;
 Maer zoo hij nog volhardt, mijn raed blijft tegenspreken,
 En uw verzoek veracht; wie zal 't besluit verbreken?
 Men zal uw eigen keur u werpen voor 't gezicht.
 Van waer, dus vraegt men u, verandert gij zoo licht?
 Waertoe zoo laet geklaegt, om ons de vrucht te ontroven

TREURSPEL. 19

Die wij van dit ontwerp ons gansch Geslacht beloven?
 Gij zult, vergeef het mij, elk tegen u zien woën.
 'k Moet u beschermen . . . 'k vlieg. Ik zal, ik wil het doen.
 Maer steun niet slechts op mij, uw moed moet medewerken.
 De Hemel ziet uw' druk, hij zal uw kracht versterken,
 Opdat gij overwind een Liefde, die uw rouw
 Veroorzaekt heeft, en u strafwaardig maken zou.

(*Melanie staet op, met droevige gebaerden. De Priester staet mede op.*)

Ga, stel uw' geest gerust. Duld dat ik u, gedreven
 Door uw belang, somtijds een zwakke hulp kom geven.
 Gij hebt één nijdig lot, maer tegen 't lot, mijn Kind!
 Den Hemel, uwe Deugd, uw Moeder, en een' Vrind.

M E L A N I E.

Helaes! is dan mijn lot niet dubbel te beklagen:
 Kan zoo veel hulps ons niet verlossen van de plaegen?
 Doch 't is mij zoet, dat ik mijn traenen, mijn geklag,
 Mijn hart en levensloop aen u vertrouwen mag.

Zij vertrekt.

V I J F D E T O O N E E L.

DE PRIESTER, *alleen.*

H^elp Hemelsterk mijn vlijt, verlicht mijn zwakheld nader;
 Het voordeel, dat het hart ontäerte van een' Vader,
 Misbruikt uw' naem ten steun van zijne dwing'landij.
 Schenk me invloed tegen 't woën van zulk een tirannij.
 Hoed dit onnoozel Kind, wil haerer u ontfermen!
 Ik denk uw' wil te doen als ik haer blijf beschermen.
 Vaek dooft het ongeluk het angstig hart der jeugd,
 En weêrgaef van geluk schenkt het op nieuw der deugd.

Einde van het Eerste Bedrijf.

T W E E D E B E D R I J F.

E E R S T E T O O N E E L.

Mevr. DE FAUBLAS, MONVAL.*Mevr.* DE FAUBLAS.

Gij hebt mij wel verzocht op deze plaets te komen,
 Monval! maer hebt zulks toch te reukloos ondernomen.
 Wat durft gij, waerde Vriend! opzulk een' dag beftaen?
 Het ftrijd regt tegen 't hart van haeren Vader aen.
 Hij komt hier ftraks terug, laet des uw opzet fteken;
 De Priefter wacht ons hier, om met de Abdes te fpreken.
 Of vreest gij niet...?

M O N V A L.

Waerom zou 'k mij bedwingen? Beefs
 Voor nieuwen ramp een ziel die 't all' verloren heeft?
 Ik fchroom hem niet, Mevrouw! Zijn oog doet mij niet be-
 ven,
 'k Heb hem niet meêr te ontzien. Ik kan 'them niet vergeven,
 Hij gaet uw Melanie opöfren aen 't verdriet,
 En gij gedooft dit zelf, gij wederhoud zulks niet!
 Aen 't eindloos leed verknocht, zal zijhaer teder harte....

Mevr. DE FAUBLAS.

Stil die onftuimigheid, mijn Heer! van uwe finarte.
 Denkt gij dat Melanie zoo ongelukkig is?
 Wie heeft het u gezegt? en welk een loos vernis
 Zou haer de Waereld toch, die zij niet kent, doen minnen?
 Houde heimelijk uw hart verftand met haere zinnen?
 Ach! gij misbruikt mijn gunst, waer gij te veel op bouwt.
 Gij hebt mij uw ontwerp en liefde toebetrouwt.
 'k Had wel gewenscht dat u meêr voorfpoed waer befchoren.
 Uw hart is zuiver, ja, uw deugd kan mij bekoren;

Doch

Doch Melanie is mij vooräl zoo waerd als u,
 Maer ze is aen u bekennt, zij weet haer pligten nu,
 En moet, op 't streng gebod haers Vaders, die voltrekken.
 Al waer het zelfs dat zij uw vlammen wist te ontdekken,
 Vleit ge u dat zulks op haer zoo sterk een' indruk heeft,
 En zij gelooft, zoo zij van u gescheiden leeft,
 Dat in dees plaets haer ziel altijd zal moeten vrezen?

M O N V A L.

Ach! kan uw hart voor mij zoo onrechtvaerdig wezen?
 Gij denkt dat ik, in 't uur der wreedste smart en pijn,
 Mij streel met het geluk van teêr bemind te zijn?
 Neen, niets dan Melanie heeft herwaerd mij gedreven;
 Ik zorg voor haer belang, en voor haer dierbaer leven;
 Maer voor geen yd'le min... helaes! Ik zwijg 'er van.
 Gij wilt het: maer, *Mevrouw!* zoo 't sneken helpen kan;
 Laet haer niet over toch aen al de afgrijslijkheden
 Der slavernij en 't lot. Gij zegt dat, zonder reden,
 Monval haer ongeluk en rampen heeft beklaegt,
 En haer de waereld min' dan men wel denkt behaegt.
 Geloof dat op dit punt geen mensch mij kan bedriegen.
 Dat niets onöpgemerkt mijne oogen kan ontvliegen;
 Dat ik de vlaegen zag van haer geheime snart,
 En dat ik, zonder eind, in 't binnenst van mijn hart
 Haer klagten hoor. Ik ben verzekert van haer lijden.
 Gij zelf, hoc zeer gij poogt om tegen mij te strijden,
 Ik zie, verschoon mijn tael, gij zelve zucht als zij.
 De Moederlijke rouw heelt gij vergeefs voor mij.
 Waerom zoudt gij voor uw' en voor mijn hart toch veinzen?
 Verëenen we onzen ramp, laet ons dien overpeinzen.
 Uw Echtgenoot verbied dat gij zult moeder zijn.
 Och! wees het dan met mij.

Mevr. DE FAUBLAS.

Gij ziet mijn angst en pijn,
 Waerom die nog verzwaert?.. Nooit zult gij iets verwerven.
 Monval! mijn waerde vriend! ik zal van hartzeer sterven.

De ziel mijns Echtgenoots sluit zich voor onzen druk.
 Zij opent zich alleen voor Rijkdom en geluk;
 En vriendschap is een woord dat hij nooit heeft begrepen,
 Hij is niet boos van aert, of op geweld geslepen,
 ô Neen! maer zijne rang maekt hem getreng en hard,
 Zijn zinnen zijn altijd in zelfbelang verward;
 Geene onzer sinarten kan zijn meêlij' gaende macken,
 Wijl hij ze aenschouwt als dwaenze en kinderlijke zaeken.
 't Is slechts in zijn ontwerp dat hij iets wigtigs ziet.
 'k Heb hem zoo veel ik kon bestreên; doch 't help mij niet.
 Wat kan ik meêr? moet ik in twist en tweedragt leven?
 Of moet ik ergernis aen al de waereld geven?
 Moet ik mij zonder nut blootstellen voor den hoon
 Dier magtige partij, beschermers van mijn Zoon?
 Mijn Zoon. . . ! Tot welk een punt heeft mij 't verdriet be-
 wogen?

Ik heb mij zonder vrucht vernedert voor zijne oogen.
 'k Had hem bezworen tot de hulp van Melanie.
 Zijn dubbelzinnigheid, de valsche zagtheid, die
 Al de eeden van zijn liefde en yvervuur verzelde;
 Het loos verfierd belang dat hij daerin zich stelde,
 En zijn beloftens, ruim zoo koel als zonder kracht;
 Zijn oorzaak dat ik hem meêr dan voorheen veracht.
 Ik won van dezen Zoon zoo min als van den Vader.

M O N V A L.

Die snoode Broeder, die vloekwaardige Verraeder,
 Verdient de grootste straf. Hij trekt de vrucht van 't kwaed,
 Zijn huwlijk is de prijs van een ontâerte daed.
 Die snoode maekt zich rijk met 's Zusters zilte traenen.
 Hij poogt zich, langs haer' druk, een weg tot staet te baenen.
 Hij zwelgt het laeuwe bloed van 't Offer gretig in.
 Is dit een Broeder! hij . . . ! Is dit zijn Zustermin?
 Rechtvaerde Hemel! ach! aenschouwt gij zulks geduldig?
 En laet ge op aerde die zoo gruwlijk zijn, en schuldig!
 Maer . . . komt hij ook, Mevrouw! op dit rampzalig Feest?

Mevr.

Mevr. DE FAUBLAS.

Ach! gij vernieuwt den schrik in mijn beklemden geest.
d'Orcé komt hier, d'Orcé, die des te meêr de vlaegen
Van Melcour 's trotschen geest en hoogmoed heeft ver-
dragen.

Doordien hij langen tijd naer 't huwlijk heeft gehackt,
Dat het gelukkig lot van mijnen Zoon volmaekt.
Men haet gemeenlijk toch een stouten Medeminnaer,
Vooräl als men zich ziet gehoont, door dien Verwinnaer.
Ligt kon hun t' famenkomst noodlottig zijn; maer gij,
Wat voert u hier, mijn Heer? Wat hoop blijft u nog bij?
Wat heeft u tot het zien dier wreedheid toch bewogen?

M O N V A L.

Ik wil me van mijn' druk verzek'ren door mijne oogen.
'k Wil 't offer zien, en all' wat men mij meêr ontroofst.
Zal ik u zeggen, 't geen mijn hart daarvan geloofft?
Men zal 't nog staken, en uw Dochter vrijheid schenken.
Het word vergeefs bereid, Mevrouw! Ik kan niet denken
Dat men barbaers genoeg Wat zeg ik? 't Is te wis
Dat alles zonder hoop of hulp op uitkomst is.
't Zwicht alles dan voor 't woên van twee verftokte harten!
En een zoo ted're min klaegt vruchtloos haere smarten. . .!
Maer 'k weet wat ik moet doen; gij zult mij niet meêr zien.
Ik nam mijn vast besluit, ik wil een Land ontvliên
Zoo strijdig met mijn' wensch, waer deugd ons doet bederven:
'k Zal over alle Zeen voortaan als balling zwerven,
Of dienen mijnen Vorst aen 't ander eind der aerd',
Waer ik den oord verfoei, waerin ik ben gebaert.
Niet dat ik denk dat daer geen ondeugd word gevonden,
De mensch is overäl aen 't zelf belang verbonden;
Welêer geloofde ik 't niet, nu zie ik 't al te klaer:
De deugd is nergens vrij van rampen en gevaer;
Zij word rondsom verscheurt; van niemand meêr verdedigt.
Ik schuw voor 't minst een Land waer alles mij beledigt
'k Hoor daer die gillingen, dien schorren noodkreet niet. . . .

Rampzalige . . . ! helaes meent gij uw zielsverdriet
Te ontluchten? neen, de schrik dier snoode plechtigheden
Zal eeuwig in mij zijn. 'k Hoor duizendwerf die eeden,
Die mijne ziel verfoeit. Ja, waer ik wezen mag
Vind ik dit stil vertrek, waerin mijn oogen Ach!
Het heugt u nog, Mevrouw! . . . hier trof mij 't eerst haer
wezen,

Hier mogt ik uit haer oog haer zielsoprechtheid lezen,
Hier hoorde ik haere tael die mij zoo vreemd nog scheen.
Zij stak haer armen dwars door deeze tralies heen,
Hier is 't, . . . hier is 't. . . . De schrik en razernijën boeiën
Mijn ziel. . . Ik voel mijn min met mijne wanhoop groeiën.
Hoe duur komt mij dees plaets, dees wreede plaets te staen?
Waerom bragt gij mij hier . . . ? Wat had ik u gedaen?

Mevr. DE FAUBLAS.

Verdien ik dit verwijt? kunt gij mij de oorzaak heten
Van dezen ramp, Monval? . . . helaes! kunt gij vergeten

M O N V A L.

Vergeef het mij, Mevrouw! mijn zinnen zijn verward,
Vergeef het uwen vriend, gij kent zijn teder hart,
Het voelt uw goedheid. . . . Ach! mogt gij zijn' wenschaen-
schouwen!

Mevr. DE FAUBLAS.

'k Durf op uw ongeduld mijzelven niet vertrouwen.
Monval! 'er is nog hoop.

M O N V A L.

Nog hoop! wat zegt ge mij?
Bedriegt ge u niet . . . ? staet ons in 't eind de Hemel bij,
Of zal een sterfeling ons uitkomst doen erlangen?
Door welk geluk voel ik mijn zinnen thans bevangen
Met blijdschap en met vrees!

Mevr. DE FAUBLAS.

Daer schiet ons in het end
Een' bijstand over, dien de Hemel tot ons zend.
Want onze Priester, dien eerwaerdigste der menschen,
Die

Die den verdrukten steeds behandelt naer hun wenschen,
 Is heimlijk onderricht van 't hartzeer dat mij knaegt,
 En 'k zie dat al zijn magt mijn pooging onderschraegt.
 Hij heeft mijn Kind bezocht, en ondervroeg haer nader,
 Hij laekt zoo wel als ik de strengheid van haer' Vader,
 Hij denkt, zoo wij de zaak verhaesten, met geweld,
 Dat men haer in gevaer van ziel en lichaem sield,
 Hij meent ten minste nog den tijd daarvan te rekken;
 Dat ons tot groot geluk, mijns dunkens, kan verstrekken.
 Ligt dat zijn groote naem, zijn heilig ampt, zijn reên,
 Zoo vol gewigt, zijn deugd, van yder aengebeên;
 Wel iets op 't harde hart mijns Echtgenoots bewerken.
 Maer

M O N V A L.

Dit's ten minste een srael van hoop, om ons te sterken.
 Ontroof mij daer niet van. Duld dat ik adem hael. . . .

Mevr. DE FAUBLAS.

Men komt, heb op uw hart een grooter zegeprael.
 't Is onze Priester. Ga, eer gij hier word vernomen.
 'k Wacht aenstonds mijn Gemael.

M O N V A L.

Wat zal mij overkomen!
 Ik ga; maer sta mij toe dat ik hier weêr verschijn'.

Mevr. DE FAUBLAS.

Offchoon ik 't u verbod, 't zou echter vruchtloos zijn.
 Verweider u.

M O N V A L.

Welâcn, laet ik mijn lot verwachten.

T W E E D E T O O N E E L.

DE PRIESTER, *Mevr. DE FAUBLAS.*

DE PRIESTER.

Uw Kind behoeft uw hulp, ei, wil haer troost betrachten.

Verlaet haer niet. Ik wacht den Heer Faublas hier af. . . .

Mevr. DE FAUBLAS.

Gij ziet mijn' doodsangst aen. Och! dat de Hemel gaf. . . !

DE PRIESTER.

'k Zal alles voor u doen, en geene mocite sparen.

Mevr. DE FAUBLAS.

Ik stel mijn hoop op u, bescherm in die gevacren
De Dochter, en gij red de Moeder van 't verdriet.

DERDE TOONEEL.

DE PRIESTER alleen.

Waerom staet uw geluk in mijne handen niet!
Waerom staet mij niet vrij dat misbruik aftekeeren,
En dien ontmenschten dwang van's menschen ziel te weeren!
Moet men nog lang. . . .

VIERDE TOONEEL.

DE FAUBLAS, DE PRIESTER.

DE FAUBLAS.

Wel nu! heeft zij zich reeds bedacht?
Geeft zij zich over aen den wensch van haer Geslacht?

DE PRIESTER.

Hoormij, mijn Heer! Toen gij door's Hemels gunst en zegen,
Dat dierbaer liefdepand, die Dochter hebt verkregen,
Hebt gij uw eigen hart toen niet beloofd dat wicht
Te minnen? Hebt gij toen voor haer u niet verplicht?
Verplicht, om in uw zorg, aen haere levendagen
De onnoozelheid en vree teêrhartig optedragen?

DE FAUBLAS.

't Is waer, dit is het ook. . . .

DE PRIESTER.

Antwoord alleenlijk mij.

Wilt

Wilt ge inderdaed dien eed eerbiedigen? houdt gij
Dien eed voor heilig?

D E F A U B L A S.

Ja. Ik zweer hem natekomen!

D E P R I E S T E R.

Wel nu! 'kheb dan niets meêr voor haer of u te schromen.
Het is genoeg dat gij de waerheid ondervind.
Ik zweer bij uwen eed, bij al wat gij bemind,
Men schrijft uw Dochter, in dees ijslijke oogenblikken,
Geloftens voor, die aerde en Hemel doen verschrikken,
En die haer hart vervloekt; zoo gij vervolgt met haer
Te dwingen, steld ge uw Kind in lijfs- en zielsgevaer.

D E F A U B L A S, *een weinig verlegen.*

In zielsgevaer?

D E P R I E S T E R.

Kan zulks u onwaerschijnlijk wezen?

Gij lijkt voor het gevaer haers levens min' te vrezen.
Zij beide zijn nochtans u dierbaer. Beider staet
Hangt aan het zelfde lot, in een gelijken graed.
Bedrieg u niet; 't is tijd om midd'len aentevangen.
Duld dat de vriendschap, die mij trekt in uw belangen,
U weêr voor oogen stel het geen gij nu vergeet.
Het is uw Kind, mijn Heer! dat ge offert aen het leed.
'k Heb haer bezocht. Helaes! haer zagte en zuiver harte
Treurte zonder bitterheid, en zonder u haer snarte
Te wijten, weent ze om 't lot, dat haer te beurte viel.
Het zaed van alle deugd ligt in haer vroomme ziel.
Uw zorg kan aen dit zaed gewenschten wasdom geven,
Helaes! verdoof het niet in 't angstig Kloosterleven.
Waerom wilt gij uzelv' dit zoet vermaek niet doen?
Waerom begraeft gij het, in plaets van 't aentevoên?
Uw Dochter wierd, sints 't uur van haer geboorte, de oogen
Haers Vaders en der zorg van zijne liefde onttoogen,
Zo gij haer kende, uw ziel was om haer deugd verrukt,
Zij zal u weenend' hier ontmoeten, diep bedrukt.

Gij

Gij zult op het gezicht van haere smart bezwijken.
 Zij doet een' eeuw'gen haet voor 't Kloosterleven blijken;
 Verbeeld u niet dat zij dien afkeer ooit verlaet,
 't Afgrijzen is te sterk, en dit gevoelen staet
 Daertoe te diep gedrukt, in haer ontroerde zinnen.
 De kracht, om het vermaek der waereld te overwinnen,
 Is een geschenk, dat ons de Hemel schaers wil biën.
 Als ge aen de wanhoop eens uw Kind verknocht zult zien
 Zoo zijt ge'er de oorzaak van, en zult daerover zuchten,
 Doch dan is 't reeds te laet om dwaelingen te ontvluchten.

D E F A U B L A S,

Ik weet niet om wat reën ge uzelv' dees moeite doet,
 'k Had u verzocht een hart te sterken, welkers moed
 En vuur ik eensklaps zag verzwakken en verkouden;
 Maer niet om met zijn smart en druk mij op te houden,
 Neen, tusfchen ons voegt tael van meêr gewigt en kracht,
 Daer moesten red'nen zijn. . . .

D E P R I E S T E R.

Hoe! redenen? gij acht

Dat ik 'er tegen u te weinig in kan brengen!
 Gij Dienaer van de Wet, die 't kwaed niet kan gehengen!
 Wier magt beloftens, die door dwang geschiën, verbreekt;
 Werktuig der vonnissen, die recht en waerheid spreekt!
 Durft gij bestaen het geenge in and'ren zoudt verwijzen?
 Wie voor uw Vierschaer komt moet uwe daeden prijzen.
 Hij vind in u een hulp, een toeverlaet en stut,
 Die de onderdrukten steeds verdedigt en beschut;
 Gij waert tot heden toe, dien lof, die achting waardig.
 Hoe! word gij voor uw kroost alleen nu onrechtvaardig?
 Uw vonnis is bepaeld aen recht en billijkheid,
 Of is uw bloed, mijn Heer! dat zelfde recht ontzeid?
 Indien de wet dat recht voor dees geloftens spaerde,
 Zou dan de Hemel min' rechtvaardig zijn dan de aerde?
 Neen. Hij ontvangt geen hulde als zij uit dwang geschied.
 Waerom laet men het hart zijn eigen keuze niet?

Och!

Och! laet den Mensch alleen door liefde en deugd gedreven,
Zijn ziel den heil'gen dienst zijns makers overgeven!

D E F A U B L A S.

'k Zie gij veroordeelt mij, doch, hoe 't mag zijn, de Kerk
Verdedigt mijn gedrag, en maekt mijn opzet sterk.
Misfchien. . . .

D E P R I E S T E R.

De Kerk? welâen! 'k roep haer om 't nit te wijzen.
Daer zijn geloftens die zij wettigt, die wij prijzen,
Geloftens, die de ziel uit zuiv'ren yver doet;
Maer ze eischt in onze keur steeds vrijheid van gemoed,
Zij wil, wanneer men zich aen 't Klooster zal verbinden,
Dat we ons, door 's Hemels hand, daertoe getrokken vinden,
Dat ons de zaligheid daeraen verbind; maer geen
Verblinde dwaelingen of onrechtvaerdigheên.

Maer zulk een weerloos Kind met rampen te vermoeiën,
Geloftens dwingen die men zelve moet verfoeiën,
Waerop de vrekheid aest, die ons met vrees belaën,
Haer ziel opöff'ren, om haer goed'ren aen te slaen;
Wat deeling spruit daeruit van haet en tederbeden
Voor Kind'ren, tot wier nut men alles moest besteden?
ô Groote Hemel! laet dit gruwelijk geficht

Van trotsche waen voor uw rechtvaerdig aengezicht
Instorten! wil gij zelf zijn fundamenten breken!

'Het is de Kerk, mijn Heer! de Kerk, die dus zou spreken,
Gij wilt dat zij getuige, en ik beroep me op haer.
Vrees haeren vloek, hij is verschriklijk, vol gevaer,
Vrees 's Hemels wraek, vrees zelfs uw eigen hart. Zijt Vader
En Christen te gelijk; beschouw uw pligten nader,
Voldoe die pligten thans, 'k heb mijne nu volbragt.

D E F A U B L A S.

Neen ondanks alles blijft dit dreigen zonder magt.
Waer zou mijn hart, dat zich geen kwaed verwijt, voor vree-
zen?

De wijze Kloostervoogd, die haer heeft onderwezen,

En

En kent tot in de ziel; prijst mijn gestrengte vlijt.
 Hij wil dat men met kracht de dwaelingen bestrijdt,
 En niet dat wij zoo ligt bezwijken voor de vlaegen
 Der jeugd, die blindling volgt wat haer mag welbehagen.
 Al wat zijn Ampt verëischt treft yder in hem aen;
 Hij wraekt geen ding, om voor een' wijze door te gaen.

D E P R I E S T E R.

'k Laek al de uitfpoorigheên, waer veelen toe vervielen.
 Daer zijn niet dan te veel bedorven, laege zielen,
 Die leven zonder eer, en denken zonder moed.
 Die, doof voor waerheid, door gewoonte steeds gevoed,
 Wanneer zij in een' staet geraken naer genoegten,
 't Vooroordeel in den rang van hunne pligten voegen.
 't Zij ver dat ik mijzelv' die waenverdienften zou
 Toeëigenen; ô neen! mijn regel is getrouw
 Teblijven, voor elk mensch de waerheid rond te spreken,
 Mijn' staet tot nut te zijn, en dwang naer 't hart te steken.

Wat nu den naem betreft van Wijze, die deez' tijd
 Zoo word verkwist, dien naem, gelasterd door den nijd,
 En door de hoogmoed vaek bekuipt in onze dagen:
 Hij, die met recht dien naem, dien gloriënaem mag dragen,
 Eert menschheid en natuur, voor wie zijn leerlust blaekt.
 De onwetenheid heeft daer een scheldwoord van gemaakt,
 Schijnheiligheid een zonde en schandlijk overtreden,
 Maer 't deugdzaam mensch een' pligt. Ik zie dat mijne reden
 Geen kracht heeft op uw' geest, en dat de stem en raed
 Des Kloostervoogds, voor u meêr vleiënde in deez' staet,
 Veel meêr dan mijne tael op uwe ziel vermogen.
 Ik weet het, alles schijnt voordeelich in uw oogen;
 Maer echter zal uw doen den Hemel noch uw hart
 Bedriegen; want gij zult, van dezen strik ontward...
 Ik zwijg: Uw Kind verwacht het vonnis van haer leven,
 Gij gaet haer aen 't verderf voor eeuwig overgeven.
 Gij spot met haer geweên, en zet haer wanhoop aen.
 Die misdaed zal altijd voor uwe rek'ning staen.

Denk,

T R E U R S P E L. 31

Denk, denk hier aen!

D E F A U B L A S.

Gij hoont me, en denkt uzelv' te kwijten,

Maer 'k zal....

D E P R I E S T E R.

Gij zult uzelv' eerlang veel meêr verwijten.

'k Heb niets gespaert om u te trekken tot uw' pligt.

Dit oogenblik zal u verschijnen voor 't gezicht,

En wegens dit gesprek zult gij uw vonnis horen.

Vaerwel, mijn Heer!

V I J F D E T O O N E E L.

D E F A U B L A S, *alleen.*

Ik zie, men tracht mijn' wil te storen.

Ik zie dat alles mij en mijnen Zoon weêrstaet.

Dit is een cedgespan, gewis, dat ons verraed.

Welâen! wij zullen zien of iets mij zal verwinnen,

En of de bitterheid des yvers op mijn zinnen

Van kracht was....

Z E S D E T O O N E E L.

D E F A U B L A S, *Mevr.* D E F A U B L A S, M E L A N I E,
en eên weinig lacter M O N V A L.

D E F A U B L A S.

Treed vrij toe, Mevrouw! en zijt voldaan,

Men moet bekennen, gij word yv'rig voorgestaen;

Roem vrij op 's Priesters hulp, zijn zorg zal niet bezwijken,

Hij doet voor uw belang de sterkste vriendschap blijken.

Hij heeft geen ding verzuimt, geen schelden zelfs; ik ken

Uw vlijt en zorg, waerâen ik alles schuldig ben.

Gij

Gij zult 'er het gevolg en de uitkomst van beschouwen.
(*tegen Melanie.*)

Mijn wil, mijn Dochter! is genoeg u voorgehouën.
De helft van dezen dag is nog niet om; u schiet
Eén uur nog over, ga, verzuim dien tijd nu niet;
Verzamel en beheersch uw afgedwaelde zinnen,
En tracht dien laegen trek naer de aerde te overwinnen,
Om 't hart aen 's Hemels dienst te hechten, wel te vreên.
Dat hart, dat lang oprecht en onderworpen schein.
Of is het dus niet meêr, en schijnt zijn vuur te mind'ren,
Ik, ik verander niet, niets kan mijn' wil verhind'ren.
Gij zelve, Melanie! koos u dees woonplaets uit.
De Hemel steld het uur, dat gij in dit besluit
Bevestigt word; gij kunt uw keuze niet herhalen,
Maer moet in dit verblijf uw wenschen voorts bepalen.

(*tegen Monval, die beevende toetreed.*)

Ik weet om welke reên gij herwaerd komt, mijn Heer!
Uw zorg was vruchteloos, niets maakte een ómmekeer.
Zij eert haers Vaders wil, en acht haer' waerden Broeder.
Gij kunt u in de Kerk een plaets...

M E L A N I E.

Monval...! Mijn Moeder...!

Mevr. DE FAUBLAS.

Helaes! mijn Kind...! Gij zucht! Uw ziel is afgeslooft!

MONVAL, ter zijde, tegen Mevr. de Faublas.

„Mevrouw...! dit is het dan hetwelk mij is beloofd?

M E L A N I E.

Helaes! uw stem doet mij bezwijken. Och! mijn Vader!
Vergeef... Gij ziet dat ik al beevend tot u nader.
Uw tael verwekt meêr angst en doodschen schrik in mij
Dan mijn aenstaende ramp en wreede slaevernij.
'k Zie klaer dat gij mij haet, dat ik niets heb te hopen,
Dit hart, dat voormij sluit, gaet slechts voor Melcour open.
Stel, stel hem boven mij, en laet voor hem geheel
Al 't geen men mij ontroofst. Geef hem zijn Zusters deel,
Laet

Laet hij, dewijl men 't wil, uw huis tot roem verftrekken;
 Maer moet ge uw Dochter juist geheel uw hart onttrekken?
 En heeft mijn Broeder reeds mijn rechten in bezit,
 Och! gun 'er mij slechts een! Dit is mijn eenig wit:
 Gun me onder 't dak waer ik geboren ben, te leven;
 Waerom zoudt gij uw Kind voor eeuwig dus begeven?
 Ik leefde steeds te ver van u gefcheiden.... ach!
 't Is dees verwid'ring, die, sints mijn geboortedag,
 Mijn Kindsheid u onttrok, en die alleen de rampen
 Veröorzaekt heeft, waermeê mijn zwakke ziel moet kampen.
 Uw bloed ontroert u niet, hoe deerlijk ook verdrukt;
 Moest ik daerom mijzelv' uw armen zien ontruikt?
 Moest deze afwezenheid, zoo vol verdriet en smarte,
 De trekken van natuur uitwischen in uw harte?
 Duld dat ik die in u herroep, met mijn geweent!
 ô! Vader...! Vader...! Ach! moet dan voor mij alleen
 Die lieve en ted're naem altijd verschriklijk wezen?
 Hoort gij mijn gillen niet, spot gij met mijne vreezen?
 'k Ombels uw kniën.... Stoot, och! stoot mij daer niet af.
 Ontvang mij in uw huis; helaes! zijt niet zoo straf
 Van mij uw liefdezorg te onthouden; zijt mijn' hoeder;
 Vereenig u, tot heil uws Dochters, met mijn Moeder.
 Uw oogen zullen zich gewennen mij te zien,
 Gij kunt in staet zijn mij te dulden, en misfchien
 Te minnen.... Ja, mijn Heer! om Melanie te minnen....
 Hoe! eischt dit dan geweld op Vaderlijke zinnen?

D E F A U B L A S.

Rijsöp. Mijn hart heeft u altijd bemind. Gij zult
 Die korte droefenis verzagten door geduld;
 Mijn lot hangt aen het uw', men kan niet rugwaerd keren,
 Blijf geen onmoog'lijkheid van onze gunst begeeren.

M O N V A L, *ter zijde.*

„Barbaer...! wat wederhoud mijn hand om hem...? ô pijn!”

(*tegen de Faublas.*)

Hoe! kunt gij tot zoo ver nog onbeweegbaer zijn?

34 M E L A N I E,

En kunnen u haer liefde en traenen niet ontroeren?
Gij wilt die jonge ziel tot de ergste wanhoop voeren?

D E F A U B L A S.

Waerom beschermt gij haer, wie roept toch uw beleid?
Wat rechten hebt ge 'er toe?

M O N V A L.

Die der onnoozelheid,

Die der rechtvaardigheid en menschheid. Kunt gij 't finen...?

D E F A U B L A S.

Zwijg stil, ik weet wat u bezielt en dus doet spreken.

M O N V A L.

Het is geen misdaed, ja, in weérwil van uw woên. ...
'k Erken: Ik min haer, ja, ik moet en wil het doen.
Het is een ted're min die mijnen boezem griede,
Doch ik bedwong die vlam, en ondanks mijne liefde,
Heb ik haer' staet en jeugd mijn eerbied steeds getoont.
Ik zeg het u, die mij alreé beticht, en hoont,
Die bij zijn antwoord mij in eens wil schuldig noemen,
'k Zeg het op 't oogenblik dat ik mijn min zie doemen,
En 't geen mijn ziel aenbid zoo snood veroordeelt zie.
Ik spreek niet voor mijzelf' ik spreek voor Melanie.
Ik spreek hier niet, mijn Heer! als een van uwe vrienden,
Maer als een vreemde, als mensch; kunt gij meêr nodig vinden
Om u te vonnisen, voor 't geen gij durft bestaen?
Of u te zeggen dat ge uw magt te ver laet gaen,
Dat gij wreedäertig u met wap'nen durft versterken?
En met wat recht kunt gij haer ongeluk bewerken?
Geen wezen heeft dat recht op iemand. Zoo de schijn
Dit recht al gronden gaf, moet dat dan 't uwe zijn?
En moet ge uw eigen bloed daermeê zoo hard bespringen?
Indien 't uw Zoon eens was, zoudt gij hem durven dwingen
Om zich in 't Kloosterjuk te vleiën, door bedwang?
Hij zou die dolle magt trotseeren, en eerlang,
Ver van u afgevlucht, in 't recht zijn' bijstand zoeken;
Maer

Maer deze Kunne is zwak, die kan men ligt verkloeken.
 Mendooft haer stem, men blust het vuur van haeren geest,
 En men verdrukt, helaes! die schepsels onbevreesd.
 Die lieve onnoozelheid, hoewel zoo onrechtvaardig
 Ontwapent, is te meêr elks eer en meêlij' waerdig.
 Natuur, wen zij ons wrocht tot hulp van 't zwak geslacht,
 Droeg zorg, zoo 't onheil haer in onze handen bragt,
 Haer tegen 't woest geweld de wapenen te geven.
 Die het verftoktste hart onmoog'lijk kon weêrstreven;
 De traenen namelijk, en schoonheid. Gij alleen
 Bied tegenstand.

D E F A U B L A S.

Hoenu! gij hoont me, en scheld met een!

Vermeete! durft gij dus een Vader stout ontmoeten?

*MONVAL, toeschietende om zich voor de Faublas ne-
 dertewerpen, doch aenstonds, met veront-
 waerdiging, weder opstaende.*

Een Vader...! zijt het, en ik val aen uwe voeten...
 Maer neen, gij zijt het niet.

Mevr. DE FAUBLAS.

Monval! ach! gij vergeet...

D E F A U B L A S.

Gij stuit hem veel te laet, en ziet wat hoon en leed
 Uw Echtgenoot van hem, een jong'ling, moet verdragen.
 Gij zocht te sterk zijn' moed en liefde te onderschragen.

Mevr. DE FAUBLAS.

Dit gaet te hoog, gij zelf, gij hebt te veel bestaen.
 Zijt gij verbaest, mijn Heer! die klagten te ondergaen?
 Ontsteld ge u op het zien van onze smart en plaegen?
 Doemt gij ons alle niet, en weigert ge ons te klagen?

D E F A U B L A S.

(tegen Mevr. de. F.)

(tegen Melanie.)

Leed ik genoeg...? Ik wijt aen niemand dit dan u.
 't Is tijd, stil mijnen toorn, verzagt mijn gramschap nu,
 Vrees het gevolg daarvan; ik wil het, ik ben Vader,

Ik wil gehoorzaemt zijn, terg mijn geduld niet nader;

(tegen Mevr. de Faublas.)

Wij moeten scheiden, zoo ge in dees gerechte zaek
Uw stem mij weig' ren durst, ô ja, Mevrouw! ik wrack
De Moeder en haer Kind, 'k zal uw geslacht na dezen
Niet achten of ontzien, maer steeds ten Vijand wezen.
'k Had meerder achting en gehoorzaamheid verwacht.

(tegen Melanie.)

Gij, Dochter! hebt alleen dijn haet te weeg gebragt.
Door u zal het krakkeel onze eer en roem vermind' ren.
Vervloeking daelt op 't hoofd van zulke ontäerte Kind' ren,
De mijne zou in 't eind u kunnen treffen. Wees
Beducht voor deze blijk van mijne gramschap. Vrees...

M E L A N I E.

Wat hoor ik! Hemel! ach! is dit mijns Vaders reden...?
Dees schriklijke overmaet van onrechtvaerdigheden
En laster, bant natuur uit mijn oproerig hart.
Het uwe bande haer voor lang reeds; En, ô smart!
Ik leer van u alleen, mijn Vader! haer verfociën,
Gij wist haer' minsten trek zelfs uit mijn ziel te roeiën,
Gij leert uw Kind haer' pligt, in dit rampzalig uur
Vergeten! Ja, ik doem, zoo wel als gij, natuur,
De wreedite wanhoop komt, voor haer, dit hart bewonen;
Gij durst mijn gansch ontroerde en droeve zinnen honen!
Nu 'k voor uw voeten sterf dreigt gij mij nog! wat moet
Wat kunt gij meerder doen dan 't geen ge mij reeds doet?
Neen, 't onheil is zoo groot, waeronder ik moet zwoegen,
Dat gij, hoe wreed ge ook zijt, niets bij mijn' ramp kunt voe-
gen.

Zoo ik u haten kan, zeg mij, wat heb ik meêr
'Te vrezen? Stort ge op mij niet al uw donders neêr?
Mijn leven was vervloekt toen ik het heb ontvangen,
Vervloeking toefde mij met uitgerekt verlangen,
Op 't oogenblik dat mij mijn Moeder. . .

Mevr.

Mevr. DE FAUBLAS.

Melanie!

Houdöp . . . volëindig niet . . . Ik bid u, waerdste! zie . . .

M E L A N I E.

Neen, neen . . . wie ben ik? ach! . . . Ô! droeve zielsvervoering!

Ik lever me aen den schrik en nooit gekende ontroering.
 Roept gij den Hemel, die u doemt, tot tuige? gij!
 Gij meent het werktuig van zijn wraek te zijn, met bij
 Uw onrechtvaardigheid de onnenschlijkheid te paren.
 Beef, zoo die nacre kreet, ten Hemel opgevaren,
 Uit de onderdrukte ziel der zagte onnoozelheid,
 Die onder 's dwing'lands voet vertrapt, vertreden leit:
 Beef, zoo die kreet, dien nooit de Hemel liet verloren,
 Opga uit mijne ziel, en hij dien aen wil horen.

Mevr. DE FAUBLAS.

Mijn Kind. . .!

M E L A N I E.

Wat zeide ik! ach, wat is mijn ziel beroerd!

Die storm, dus tegen 't hart mijns Vaders aengevoerd,
 Put mijne krachten uit . . . ik moet, ik moet ze derven . . .
 Houd me in uw armen . . . Ach! mogtik, rampzael'ge, ster-
 ven!

Ik sterf . . . *(zij valt in zwijm.)*

Mevr. DE FAUBLAS.

Mijn Dochter! ach! ik beef voor haer. Monval!

M O N V A L.

Ô Hemel . . .! Melanie . . .! Zijhoort niet meêr . . . Wie zal
 Ons bijstaen . . .? Help . . . Schiet toc . . .
*(Hij loopt om de schel van de spreekkamer te trekken, doch
 word door de Faublas tegen gehouden.)*

D E F A U B L A S.

Lactäf gerucht te maken.

Wilt gij hier alles dan in opstand doen geraken?

M O N V A L.

Wat deert zulks? Melanie bezwijkt, zij sterft, mijn Heer!
Ik vlieg.

Mevr. DE FAUBLAS.

Vertoef, Monval! zij opent de oogen weêr,
En komt reeds bij. Mijn Kind...! wat is mijn hart bewogen!

M E L A N I E.

Waer ben

*(Zij word haer' Vader gewaer, en werpt zich met schrik
in de armen haerer Moeder.)*

Wat zie ik . . . ?

M O N V A L, *tegen de Faublas.*

Ach! beschouw . . . maerhoe! uw oogen
Zien koel dit naer Tooneel, dat steenen treffen kan!
Gij zijt een wreede beul; gij zijt een snood Tiran.

D E F A U B L A S.

Vertrek, mijn Heer! gij kunt uw woede niet bepalen.
Zij drijft u buiten 't spoor. Gij zult het mij betalen. . . .

M O N V A L.

Indien zij wil, zij kan van die barbaersche magt
Zichzelve bevrijden, u trotseeren, en uw kracht. . . .

Mevr. DE FAUBLAS.

Monval! ik bid u, hoor.... laet ons geen leed meêr nad'ren....

M O N V A L.

Niets wederhoud mij meêr, mijn bloed kookt in mijne ad'ren.
Ga, Melanie! gij hebt het recht aen uwê zij'.
Geloof uw' minnaer slechts, hoor hem, hij staet u bij,
Geloof dat in 't heelâl geen magt u zoo kan dwingen,
Om eeden, die gij vloekt, uit uwen hals te wringen.
De moed is u genoeg, om ons uit dit gevaer
Te redden. Treed gerust naer 't reeds bereid altaer,
En verre van dien eed, dien snooden eed te zweeren,
Die zelfs den Hemel zou verstoren en onteeren,
Dien onze liefde wraekt; neem in dat oogenblik
Den Hemel ten getuige, in uwen ramp; zoo ik

Slechts

Slechts eenig recht bezit op uwe ziel en leven,
 Zoo voeg 'er bij, want dan is u de tijd gegeven;
 Dat onderlinge liefde ons beide aen één verbond;
 Dat men uw hart bedwingt; dat men uw vrijheid schond;
 Al wat gevoelig was, al 't geen ooit kon beminnen
 Moet gij op 't oogenblik in ons belangen winnen.
 Ik zal, om in dien nood u moedig bij te staen,
 Mijn stem verheffen, 'k zal mijn klagten op doen gaen,
 En vliegen naer u toe; niets zal mijn yver stillen.
 Uw traenen, onze ramp, ons zuchten, onze gillen,
 Dit treffende Tooneel, de menschheid; ons belang,
 De Heiligheid der plaets, het zien van dezen dwang,
 En van den hoogmoed van uw' Broeder, dien verraeder;
 Zie wat ons helpen moet, zie daer, ontmenschte Vader!
 Wat ik zal durven doen. Denk niet dat iets Monval
 Uit die gewijde plaets kan rukken, neen. Ik zal
 Ontdekken 't geen gij wenscht dat eeuwig wierd gezwezen,
 't Geen uw verstokte ziel onmogelijk kon beweegen.
 'k Zal dan dit naer tafreel doen zien voor elks gezicht,
 Uw stervend Kind, dat thans voor haere rampen zwicht,
 En uwe Gemaelin, die door de felle orkaenen
 Van 't ijslijkst ongeluk wegsmelt in haere traenen,
 Die voor uw oogen nog haer smart verkroppen moet,
 Die ge aen de traege wond van 't harte sterven doet,
 En die gij zelf vermoord door 't stuiten haerer klagten,
 'k Zal door deez' wreeden ramp de zinnen wel verzagten,
 'k Zal die vervullen met den vloek voor een' barbaer,
 Maer met meêdogenheid voor ons.

D E F A U B E A S.

't Valt u niet zwaer.

Een' zwakken Grijsaert, die ontwapend is, te honen,
 Maer 'k heb een Zoon, zijn wrak, zijn arm zal u betonen....

M O N V A L.

Wie, die meêpligtige van uwe woede? hij!

Uw Melcour...? dat hij beef als ik hem zie, maer gij....

Mevr. DE FAUBLAS.

Wat zegt gij? Ach! Monval! wat onvoorzichtigheden...!

DE FAUBLAS.

Vrees zijne stoutheid niet, Mevrouw! 'er is geen reden.

Men zal 't betrugelen.... Komt, volgt mij beide.

M O N V A L.

En ik

Volg waer gij gaët, tot zelfs in 't uiterste oogenblik,
 En zoo mijn' wensch mislukt, mogt ik dan bij de altaeren;
 Waerheen ik troostloos ijl, met haer ten graeve varen!
 Dat deze Tempel, wen ge uw voeten daerin zet,
 Zich instort boven mij, en mij met u verplett'!

DE FAUBLAS.

Men zal eens zien hoe ver uw averegtsche gangen....

Zoo veel vermetelheid zal eens haer loon ontvangen.

Komt, gaen wij.

M O N V A L.

Melanie...! Zij wordt mijn hart ontruikt...!

O Hemel! wreek het leed dat ons zoo deerlijk drukt!

Wreek mijne rampen! wreek mijn angst en doodsche vreesen,

Zij zullen des te min' voor mij verschriklijk wezen.

Einde van het Tweede Bedrijf.

D E R D E B E D R I J F.

E E R S T E T O O N E E L.

M E L A N I E , A M E L I A.

M E L A N I E.

Ach, mijne Amelia! laet, laet mij hier alleen,
 Zijt geen getuige van mijn klagten en geweën.
 Uw yver en de zorg die gij mij thans doet blijken,
 In 't uur dat yderéén mij blijft verongelijken,
 Dat alles mij begeeft, en dat natuur ontaert;
 Zijn, waardige Vriendin! mijn hart ten hoogste waerd.
 Maer 't is te ver, mijn zaak is eindlijk uitgewezen.
 Och! dat gij nooit als ik voor 't wreede lot mogt vrezén!
 Ach, mijne Amelia! het valt de ziel zoo zwaer.

A M E L I A.

Ik wierd met innig leed uw droefenis gewaer,
 Ik moet uw ongeluk en smartlijk lot beklagen.
 Ik bid, laet ik, kan 't zijn, uw' rampspoed helpen dragen.
 Heb ik te vooren niet in uw vermaek gedeelt?
 Vreest gij dat uwe klagt dit zelfde hart verveelt?
 Neen, Melanie! laet ons ons beider lot veréenen;
 Gun, gun Amelia met u te mogen weenen.

M E L A N I E.

Mijn boezem word geknaegt door al te felle pijn,
 En.... Tracht geen deelgenoot van mijn verdriet te zijn.
 Draeg zorg, mijn Waerd! en kies in uwe ted're jaeren,
 Het Kloosterleven niet. Het grimmelt van gevaeren.
 Mischien dat u het lot een' bet'ren Vader gaf,
 Doch zijt voorzichtig, 't hart word moog'lijk streng en straf.
 Ik heb 'er 't voorbeeld van. Helaes...!

D

A M E

A M E L I A.

Ei! wil mij melden

Wie zijn het die zoo sterk uw moedig hart ontfelden!

M E L A N I E.

Vraag niets: Ik kan 't u niet ontdekken, mijn Vriendin!
 Het Naberouw, de Smart, een Vader en de Min. . . .
 't Spant al te saem. . . .

A M E L I A.

Ik smeek, meld mij uw lot wat nader;

Mischien beweegen wij de ziel van uwen Vader.

Spreek, spreek: ik werp mij straks aen zijne voeten neêr.

De traenen doen somtijds de sterkste tegenweêr.

Ik zal uw onheil hem zoo stellen voor zijn oogen,

Dat hij besluiten zal uw traenen afgedrogen.

M E L A N I E.

Gij oordeelt veel te ligt voordeelig van zijn hart,

Het is gevoeleloos voor mijn rechtvaerde smart.

Hij staet voor 't laetste toe mij op dees plaets te horen.

Waer dient het toe? mijn hoop is heel en al verloren.

Hij nam reeds zijn besluit. Ik moet, helaes! ik moet

Het mijne nemen. . . .

A M E L I A.

Spreek: Ik zal u met mijn bloed

Befchermen. Neen, vriendin! gij zult zijn gunst niet derven.

M E L A N I E.

Een Vader. . . ! hoe! zijn bloed. . . ! hoe! zal ik niets verwerven?

Word dus de zwakheid sel vertreden en versnoort!

De ontwaerdiging vervult mijn ziel, zij is verstoort

En word weêrspanning. . . . Ach, Monval! 't is in uw wezen

Dat ik verdediging en bijstand dacht te lezen.

Nu roep ik u vergeefs om hulp en redding aen.

Wat is mijn hoop? Helaes! een waterbel, een waen.

Mijn vreugd word droeve rouw, mijn wenschen worden droomen.

Met

Met welk een vlijt heeft hij mijn zaak op zich genomen!
 Wat straelde niet een vuur door al zijn woorden heen!
 Hoe juichte heimelijk mijn hart om zijne reên!
 Wat juichte ik, dat ik hem ten hoeder had verkoren!
 Doch die verrukking maekte en hem en mij verloren.

A M E L I A.

Heeft u Monval beloofd zoo moedig voor te staen,
 Verwacht zulks van den tijd. Of ziet gij hem ook aen
 Gelijk een snode vriend, gelijk een zielsverraeder?

M E L A N I E.

Monval is eeuwiglijk een vijand van mijn' Vader.
 Hij sprak hem tegen, hij vertoonde hem zijn' pligt,
 En heeft zijn heerschzucht klaer gesteld voor zijn gezicht;
 Maer van wat nut is dit op 't hart van liefdeloozen?
 Want nooit vergeeft men 't hem, die immer ons deed blozen.
 En schoon ik mij gedroeg en schikte naer zijn' raed,
 Wat zal toch de uitslag zijn? waer vind mijn onspoed baet,
 Monval! wat ge ook begint, wat gij ook uit moogt vinden,
 Nooit zal ik toch mijn lot aen 't uwe zien verbinden.
 Hoe! 'k zie zelfs tegen hem mijn' Broeder aengehist,
 Mijn Vader riep zijn hand tot wreckster van dien twist.
 Ach! welk een gruwel dreigt mijn gansch geslacht! Mijn
 Broeder

Word geoffert aen 't gevaer, ik, ik bederf mijn Moeder,
 En derf 't geen ik aenbid...! Ik moet besluiten.

A M E L I A.

Ach!

Nem een besluit dat u van smart genezen mag,
 Mijn lieve Melanie! en stuit uw naere klagten.
 Uw Vader zal mischien uw lijden zelf verzagten.

M E L A N I E.

Hij smaed me, en poogt den moed te doven in mijn' zin.
 Hij ziet mij aen gelijk een bevende Slaevin;
 Doch het vervolg zal hem, tot zijn verdriet, vertonen,
 Wat onverzaegtheid, moed en krachten mij bewonen.

De opmerking, en de reên, waerneê men is bezielt,
En 't duurzaam merk van iets dat men verborgen hield,
Ik zie het; geven kracht en sterkte aen onze zinnen.

(Zij treed wat ter zijde af.)

Welâen...! Laet ons in 't eind de rampen overwinnen.
Daer is voor Melanie één schuilplaats, en niet meêr...
Kom, spoên wij derwaerd heen.... Men zegt mij dat welêer
De Maegd aen het Altaer van Vesta toegeheiligt,
Opdat zij 't algemeen van rampen hield beveiligt;
Veroordeelt door de wet, zich levend worp in 't graf
Waerheen zij wierd gesleept. Doch kort na deze straf,
Kort na deez' wreeden dood die hart en ziel deed beven,
Hield pijn en weedom op. Doch offert men het leven
Aen 't Klooster, vleit men eens zijn schouders onder 't juk
Dat ik mij zie bereid; wanneer men in dien druk
Verlaten van elkéén, belooft heeft, naer de wetten,
De levende geheel uit hart en zin te zetten,
Dan sluit zich 't graf... en ach! men sterft een langen dood.
Welk een verschriklijk lot! wat ramp was ooit zoo groot?

En gij, Monval! helaes! wat moet ik u beklagen!
Zal, zonder Melanie, het leven u behagen?
Ik vloek het, zoo ik 't moet verslijten zonder u.
Men komt, Amelia! 't is tijd, verlaet mij nu.
Gij ziet mijn' Vader. Ga.

A M E L I A.

Laet ik zijn hardheid breken.

M E L A N I E.

't Is vruchtloos; ga van hier.

A M E L I A, *Heengaende.*

Helaes!

M E L A N I E.

Ik moet hem spreken.

ô! Wreede! Ik sidder steeds en beef om mijnen plicht,
In weêrwil van mijzely', op 't zien van zijn gezicht.

T W E E D E T O O N E E L.

D E F A U B L A S , M E L A N I E.

D E F A U B L A S.

Gij hebt verzocht dat ik u nogmaels aen zou horen:
 Welâen, maer wil den geest uws Vaders niet verstoren.
 Ik heb geloofd dat gij op nieuw uw' pligt zoudt doen,
 En de ongehoorzaemheid aen mijn bevel vergoên.
 Dat gij niet reukeloos ons gansch Geslacht zoudt waegen,
 Doot uw verand'ring ons ontijdig voortedragen.
 Wat wilt gij? stuit ge in 't eind den loop van uwen druk?

M É L A N I E , *Bedaert en kloekmoedig.*

Ik wilde u andermael herzeggen: dat het juk
 Van 't Klooffer niets in mij dan affchrik kan verwekken;
 Dat mij de dood veel min' tot last en smart zou frekken;
 Dat, zoo 'k mijn levenslot, en dat, wanneer ik mij
 Moet onderworpen zien aen deze slaevernij,
 Men alles van een hart vol wanhoop moet verwachten;
 Ja, dat ik wegens dees wanhoopige gedachten,
 Waerdoor men niets ontziet, noch lijfs- noch zielsgevaer;
 U voor des Hemels oog als schuldig reeds verklaer.

D E F A U B L A S.

Stil in uw' zwakken geest die felle onstuimigheden;
 En schik u naer den staet,, waermeê ge u ziet bekleeden;
 Op 't oogenblik dat gij des Hemels wil voldoet,
 Zal hij u zegenen, met krachten, kalmte en moed.

M E L A N I E.

Moed...! moed! dien heb ik, ja, die doet mijn' boezem blaken,
 Ik zal 'er op mijn' tijd ook mijn' gebruik van maken.
 Ik voeg 'er nu één woord een enkel woord maer bij.
 Zoo gij verzekert waert, mijn Heer! wanneer men mij

Ten Tempel had geslept, om mijn rampzalig leven,
 Door een 'ontmenschten eed, den dwang ten proof' te geven,
 Om mij te kluisteren aen eindeloozen schrik;
 Indien gij wist, dat dit noodlottig oogenblik
 Het laetste van mijn smart en leven zoude wezen?
 Zoudt gij 't begeeren, en zulks aenzien zonder vrezen?

D E F A U B L A S.

Men sterft niet, Dochter! neen; maer men voldoet zijn
 pligt.

M E L A N I E.

Weläen . . . ! ik zal dien doen . . . en zelfs voor uw gezicht.
 Duld dat ik van u ga. 'k Voel dat ik voor mijn harte
 Een weinig rust behoef, In 't selste mijner smarte.
 Gun dat uw Dochter zich bereid; en als zij keert
 Zult gij volflagen zien het geen uw ziel begeert.

D E R D E T O O N E E L.

D E F A U B L A S, *alleen.*

Die strijd vermoeit in 't eind mijn zinnen en gedachten.
 Dees dag is angstiger dan ik had durven wachten.
 Mijn hart houd zich niet kloek dan met het grootst geweld.
 Ik word van allen kant beschuldigt en gekwelt.
 'k Hoorniet dan zuchten; ja, 'k moet metgeduld verdragen
 Dat mij een jongeling beledigt door zijn klagen,
 Dat die vermeet'le mij in 't aengezicht verwijt
 Dat Melanie door mij zoo veele smarten lijdt,
 En opgeoffert word aen duizend zielsgevaeren.
 Kan ik die stormen dan in 't eind niet doen bedaren?
 Ach! waer ontftaet in mij die vrees, die angst toch uit,
 Die schrik, die in ons hart uit nad'rend onheil spruit?

V I E R.

VIERDE TOONEEL.

DE FAUBLAS, *Mevr. DE FAUBLAS.*

Mevr. DE FAUBLAS.
Vlieg, vlieg, mijn Heer...! men zag... Och! hoed hun
 beider leven!

Uw Zoon vegt met d'Orcé.

D E F A U B L A S .

Helaes...! Gij doet mij beven.

Mevr. DE FAUBLAS.

Zij hebben bij dees plaats elkaer ontmoet... Mischien
 Is 't al te laet... Vlieg heen.

D E F A U B L A S , *Heenspedende.*
 ó Hemel!

VIJFDE TOONEEL.

*Mevr. DE FAUBLAS , alleen.***M**oet ik zien

Dat zoo veel rampen mij gelijklijk overstelpen...!
 Mijn Melanie! Wat doet ze...! Och! mogt mijn weenen
 helpen!

Neen, neen, wij zullen nu die wreede plechtigheid
 Niet zien. De Hel, helaes! de Hel had haer bereid,
 En moog'lijk ziet men thans die toebereidsels enden
 Door gruwelen en moord...! Waer zal mijn lot zich wenden!
 Wat staet, ó pijn! mijn ziel, mijn moederlijke ziel
 Al smart en hartzeer uit! Wat schokt mijn levenskiel,
 Die in den zwaerften storm haer krachten voelt vermind'ren,
 Terwijl de nood vermeerdert...! ó Jammerstaet! mijn Kin-
 d'ren!

D 4

Mijn

Mijn Kinderen...! Ik sterf van angst en zielsverdriet.
Ik zie haer.

Z E S D E T O O N E E L.

Mevr. DE FAUBLAS, MELANIE,

Mevr. DE FAUBLAS.

't **S**chijnt dat gij ontsteld, nu gij mij ziet?

M E L A N I E.

Mijn Moeder...! dacht ik zulks? wat doet haer herwaerd komen!

Dit 's 't eenige oogenblik waervoor ik nog kon schromen.
Welk een vaerwel...! Ik dacht dat ik hier vinden zou....

Mevr. DE FAUBLAS.

Uw Vader?

M E L A N I E.

Vader, zegt ge? ô Neen, uw' Man, Mevrouw!
Uw' Vijand, mijnen Beul; die in mijn ongelukken,
Door een barbaerschen dwang zoo snood mij blijft verdrukken.

Ja, alle banden zijn, in dit affchuwelijk uur,
Bij mij vanéén gescheurt. Noch vriendschap, noch natuur,
Noch pligt verëenigt die.... 'k Zal mijn belofte staven....
Men wil, men eischt dat ik mijzelven zal begraven?
Ik ben gehoorzaam. Zie, wat ik verrichten kan.

Mevr. DE FAUBLAS.

Wat zegt ge? Acht gij mij ook een eedgenoot daarvan?

M E L A N I E.

Helaes! gij zijt zoo wel als ik, mijn waerde Moeder!
't Slagtoffer uws Gemaels en van mijn trotschen Broeder.
Ik ken uw ziel, ik weet wat ik u schuldig ben,
En dit is 't eenigst leed en hartzeer dat ik ken,

Mevr.

Mevr. DE FAUBLAS.

Gij weet nog niet, mijn Kind! hoe hoog mijn rampen stijgen.

(ter zijde.)

„ Maer neen, laet ik voor haer deez' nieuwen slag verzwijgen,

„ Waarmede ons aller hoofd gedreigt word; want zij zou

„ Mij droefheid al te veel beklagen.

M E L A N I E.

Ach, Mevrouw!

Waer spreekt gij van? of zou 't u moog'lijk kunnen wezen

Mij nog een' and'ren ramp te ontdekken, buiten dezen?

't Vaerwel dat ik u zeg volbrengt mijn offerhand'.

Daer is nog een vaerwel, helaes! aen dezen kant

Des afgronds, naer wiens schoot uw Kind zich reeds ziet wenken;

Maer een bedroeft vaerwel, waeraen ik niet durf denken.

Indien ik hem... maer neen ik mag niet... Ach! ik zie

Uw traenen... spreek somtijds, spreek hem van Melanie.

't Was niet dan om u beide, indien ik 't leven minde.

Och! dat hij van u hoor' hoe zeer ik hem bezinde!

Hij hoorde uit mijnen mond nooit dees bekentenis.

Gij weet het... Hemel! Ach! hoe wreed en schriklijk is

Ons noodlot, als de deugd noch vroomheid ons kan baten!

Weläen... 't is tijd. Men moet.... men moet elkaer verlaten.

Mevr. DE FAUBLAS.

Verlaten? neen, mijn Kind! verëenen we ons. Ik zal

Mijn teêrheid u doen zien, in weêrwil van 't geval;

'k Zal eeuwig delen in uw' ramp en ongelukken;

Men zal u uit mijn hart noch uit mijn armen rukken.

Onnoozel, dierbaer Kind! 'k Zal u mijn zorgen biên.

Gij ziet mij daeg'lijks hier. Wilt gij mij niet meêr zien?

M E L A N I E.

Nooit, nooit, mijn Moeder! Ach! hoe krimpt mij 't angstig

harte!

Mijn Moeder! gij begrijpt... dit afscheid... niet.

D 5

Mevr.

Mevr. DE FAUBLAS.

ô Smarte!

Gij doet mijn droeve ziel verstijven. . . Wat wilt gij
 Mij zeggen? Melanie! of waerom steld ge mij,
 Alreê genoeg ontroert, dit denkbeeld toch voor oogen?
 Van welk een naeren schrik schijnt uw gemoed ontogen?
 Durft gij deze eeuwige verlaeting mij ontleên?
 En hoe! uw Moeder zelfs zoude u niet weêrzien?

M E L A N I E.

Neen.

Want in mijn kil verblijf, waertoe ik ijlings nader,
 Kent men noch Moeder meêr, noch boezemvriend, noch
 Vader.

Daer is 'er dien 'k verfoel. . . Daer is 'er die 'k beschrei. . .
 Vergeet me, wijl ik nu voor eeuwig van u schei.
 Leef, leef gelukkiger dan ik heb mogen leven.

Mevr. DE FAUBLAS.

Gelukkig! daer ge mij voor eeuwig wilt begeben!
 Helaes. . .! men komt nog niet! Mij word één Kind ontvoert,
 En 'k beef voor 't ander!

M E L A N I E.

Maer, wat is 't dat u ontroert?

Gij wend uw schreden af, en schijnt in angst te wezen;
 Wat deert u, Moeder? spreek. . . 't Is nu geentijd van vrezen. . .

Mevr. DE FAUBLAS.

Ik kan nu langer 't leed niet smoren in mijn hart.
 't Gewigt word al te zwaer van deze dubb'le smart. . .
 Ik zie dat gij besterft. . . Wat mag mijn waerdste deeren?

M E L A N I E.

O! Hemel! door welk vuur voel ik mijn ziel verteeren?
 Ik voel dat af mijn moed voor 't knaegend lijden zwicht. . .
 Ik hoopte mijnen dood aen uw ontroert gezicht
 Te onttrekken. . . En dat hij, die zelf mijn eind bewerkte,
 Nu ook alleen het eind van zijnen dwang bemerkte.
 Ach! het venijn. . . (Zij zijt in een' Armstoel.)

Mevr.

TREURSPEEL 51

Mevr. DE FAUBLAS.

Ik vlieg. O! Hemel!

MELANIE. 't Is te laet.

Blijf hier; uw hulp kan mij niet redden uit deez' staet.
Daer is geen raed meêrvor, daer is 'er geen, mijn Moeder!

Mevr. DE FAUBLAS, *Openende schielijk een deur.*

Help, help, komt mij te hulp... ô Hemel! zijt mijn hoeder!

ZEVENDE TOONEEL.

DE FAUBLAS, Mevr. DE FAUBLAS, MELANIE.

*Eenige GEESTLIJKE ZUSTERS, welke om 't
yverigst Melanie pogen te helpen*

Helaes, mijn Heer...!

DE FAUBLAS.

Mevrouw! geen leed is als het mijn'.

'k Heb vruchteloos getracht te ontdekken waer zij zijn.
Men vind hen nergens. Ach! wat zal ons overkomen?
Mijn vrienden hebben deel in mijne zaek genomen.
Zij lopen gints en weêr... Mij dunkt ik zie gij schreid!

Mevr. DE FAUBLAS.

Hoor nog een ongeluk, met veel meêr zekerheid,
Dat ik vergeefs voorspelde, en u dient toegeschreven:
Uw Dochter zieltoogt... Ach, zij heeft zichzely' vergeven!

DE FAUBLAS.

Mijn Dochter? welk verdriet! ô Hemel!

ACHTSTE TOONEEL.

DE FAUBLAS, Mevr. DE FAUBLAS, MELANIE,
DE PRIESTER. *Eenige GEESTLIJKE ZUSTERS.*

DE PRIESTER.

Ach, mijn Heer!
Wat

Wat flaet het ongeluk uw hoop en moed terneêr!
 Bedrukte Moeder...! 'k durf, 'k durf tegen u niet spreken.
 'k Eerbiedig uw geweên. Uw ramp is mij gebleken.
 Het is des Hemels hand welke u dus treft. Och! zijt
 Geduldig! Offer hem uw smart, die u kastijdt...
 Wat moet mijn treurig hart u beide niet beklagen!

Mevr. DE FAUBLAS.

Beklaeg ons nog veel meêr. Beschouw slechts onze plaegen.
(Wijzende op de Faublas.)

Beschouw zijn werk. Beschouw dit naer tafreel van schrik.
 Zij sterft, zij heigt alreê naer d'allerlaetsten snik.
 Mijn Melanie! mijn Kind! ô ted're Liefdebanden!
 MijnDochter...! Het vergif knaegt reeds haere ingewanden.

DE PRIESTER.

Ik beef en sidder. Ach! dit is een gruwlijk stuk.
 Moet u een and're slag nog treffen in decz' druk!
 Rampzalige Ouderen! mag ik u wel doen horen...?

DE FAUBLAS.

Helaes! wat zegt ge mij? Ik heb mijn' Zoon verloren?

DE PRIESTER.

't Is waer. . . .

DE FAUBLAS.

Gij, Hemel! straf me... Ik ben het die 't verdien.

DE PRIESTER.

Monval zocht Melcour, en wat weet ik het? misschien
 Had hij zich door zijn drift en zucht tot wrack doen leiden;
 Hij zag van verr' 't gevegt, schoot toe, om hen te scheiden;
 Doch kwam om 't sterven slechts te aenschouwen van uw'
 Zoon.

DE FAUBLAS.

Nu ben ik alles kwijt, nu treft mijn ziel haer loon!

N E G E N D E T O O N E E L.

DE FAUBLAS, *Mevr.* DE FAUBLAS, MELANIE, MONVAL,
DE PRIESTER. *Eenige GEESTLIJKE ZUSTERS.*

MONVAL, *tegen Mevr. de Faublas, zonder Melanie te zien.*

W at overstelpen u rampzalige ongenuchten!
De Hemel wreekt te streng uw Dochters bitt're zuchten
Ik zocht vergeefs. . . .

(*Het Tooneel is in diervoegen geschikt, dat Melanie aen de eene zijde zit in een' Armstoel, hebbende aen haere regte zijde haere Moeder, welke over haer nedergebogen is, en eenige Geestlijke Zusters aen haer linkerzijde. Aen den anderen kant staet de Faublas, in eene groote verslagenheid, met den Priester nevens hem.*)

M E L A N I E.

Monval!

M O N V A L.

Wat stem . . . ! Is 't Melanie?

Zij toept mij nog, helaes . . . ! Wat is het dat ik zie?

(*Hij valt voor haer op zijne kniën.*)

M E L A N I E.

Uw Minnaeres, die sterft om u getrouw te blijven.
Zie wat voor uwe trouw haer liefde kon bedrijven.
Monval! ik leefde alleen om u te minnen . . . ! Ach . . . !
Mijn dood is minder wreed nu 't mij gebeuren mag,
Rechtvaardigende uwe keus, u voor het eerst de liefde
Te ontdekken, die voor u mijn weêrloos hart doorgriefde.

M O N V A L.

Heb ik dit lot verdient, ô Hemel . . . ! Mind gij mij,
En sterft ge, Melanie! ô Woede! ô Razernij!

M E L A N I E.

Een doodelijke drank doet mij van pijn genezen.
'k Zwoer, sints ik 't eerst u zag, dat ik zou de uwe wezen.

De

De liefde had op ons gelijklijk het gebied.
 Mijn Moeder vond zulks goed, zoo mij de Hemel niet.
 Een dwing'land had verwekt in 't vaderlijke barte.
 Hij stortte in mijne ziel het scherp vergif der smarte,
 Veel wreeder dan 't venijn, waardoor ik 't leed ontvlie.
 Dit onrechtvaardig mensch verdrukte Melanie,
 Met al de magt die hem de Hemel had gegeven,
 Om, als een Vader voegt, te zorgen voor mijn leven.
 Hij zag goedmoeds dat mij de wanhoop overviel,
 Natuur heeft nooit gewoont in die verharde ziel. . . .
 In mijne is reeds de dood . . . en wreede razernijën
 Verscheuren haer . . . ô Dood! wat doet gij pijnen lijën!

O! Gij, die door mijn' ramp getroffen, mij genaekt!
 Gij, wie de vlam ontfak waardoor ik heb geblaekt,
 Die onder 't marmer slaept, wacrop ik menigmaeien
 Mijn traenen heb gestort. Laet ik u wederhalen.
 Rijsöp, op mijne stem, Slagtöffer van 't Geweld.
 (*Zij staet met moeite op, leunende op haere Moeder en twee
 Geestlijke Juffers. Morval blijft leunende op den
 Armsloel, met het hoofd in de handen.*)

Rijsöp, ik zag uw' dood, gij hebt mijn lot voorस्पeld.
 Ik heb u bijgestaen, ik kon uw smart verzagten.
 Och! luister, luister ook naer mijne jammerklagten!
 Kom, dat de Beul bezwijk', die mijn vervloeking won,
 Wiens toegeschrocide ziel ik nooit vermurwen kon.
 ô Hemel! geef dat hij geduurig, door zijne ooren
 Tot in zijn sidd'rend hart, mijn' laetsten gil moet horen.
 En durft hij u, wen hij zijn sterfuur nad'ren ziet,
 Aenroepen, sla hem af, en hoor zijn smeken niet!

D E P R I E S T E R.

Mijn Kind! verzaak die drift, zij is bestraffenswaerdig.
 MELANIE, *Op haere kniën vallende, en strekkende haere
 handen ten Hemel.*

Verhoor mijn wenschen niet! ô Hemel! zoo rechtvaardig!
 Verhoor mijn wenschen niet! De wanhoop en de dood

Ver-

Verwekten die in mij; helaes! zij zijn te snood,
Mijn ziel verloochend zulks. ó Hemel! hoed zijn leven;
En wil 't mijn' Vader ook, zoo wel als mij, vergeven.

(Zij word weder in den Armstoel nedergezet.)

ó Tedere Monval! waerd voorwerp van mijn' zin!
Gij, wien ik tederlijk beminde wien ik min. . . .

Tegen den Priester

Gij, wiens eêlmoedigheid mijn traenen vaek deed stuiten,
Engij, mijn Moeder, gij kom, kom mij de oogen sluiten.
Kom 't Is met moeite dat mijn stervende oogen u
Nog onderscheiden Laet mijn laetste zuchten nu
Niet wezen voor den haet, die mij te ontijdig griefde.
ó Neen! maer voor natuur en, laes! voor onze liefde.
Druk me in uw armen. . . . Ach! Monval! het heeft. . . . geen keet.
Mon. . . . val. . . . mijn dier. . . . b're. . . .

(Zij sterft.)

M O N V A L.

Neen. . . . Ik volg. . . . Zij is niet meêr!

Barbaer! zijt gij voldaan door zoo veel leeds te snaken?
Kom, laet dit voorwerp u, ó Tyger! nog vermaken.
Beschouw de slagen eens die ge ons hebt toegebracht,
En juich den laetsten toe, als gij mij ziet geslagt.

(Hij wil zich doorsteken, doch word door den Priester
weêrhouden.)

D E P R I E S T E R.

Laetâf! dit maekt de zonde en ramp te menigvuldig.
Maek toch uzelfen niet aen zulk een boosheid schuldig.
Dees wreede dag behoeft geen offers meêr te zien.

(Tegen de Faublas.)

'k Zie dat te laet berouw uw hart verscheurt. Indien
Het moog'lijk is, bedaer. . . .

D E F A U B L A S, *Koomende uit eene lange verslagenheid.*

Mijn tong kan niet meêr spreken.

ó! Hemel! tot wat prijs is mij mijn pligt gebleken!

Einde van het Derde en laetste Bedrijf.

A E N

M E L A N I E.

Beklaeglijk Voorwerp van vervloekte Zielendwang!
Geöffert aen de drift van 't snoode Zelfbelang;
ô Melanie! wat trest uw rampspoed onze harten!
Wie deelt niet in uw lot! Wie voelt niet uwe smarten!
Och! was u beter staet en meêr geluks bereid!
Uw eind, uw schriklijk eind, helaes! te laet beschreid,
Leert de Ouders, die op 't zien van uwen dood ontroeren,
Hoe ver hun drift het hart der Kind'ren kan vervoeren.

